

فهرست

منطق دهم

درس اول: منطق، ترازوی اندیشه ۶

درس دوم: لفظ و معنا ۲۱

درس سوم: مفهوم و مصداق ۳۶

درس چهارم: اقسام و شرایط تعریف ۴۹

درس پنجم: اقسام استدلال استقرایی ۶۲

درس ششم: قضیه حملی ۷۷

درس هفتم: احکام قضایا ۹۱

درس هشتم: قیاس اقترانی ۱۰۷

درس نهم: قضیه شرطی و قیاس استثنایی ۱۲۴

درس دهم: سنجشگری در تفکر ۱۳۸

فلسفه یازدهم

درس اول: چیستی فلسفه ۱۵۲

درس دوم: ریشه و شاخه های فلسفه ۱۶۸

درس سوم: فلسفه و زندگی ۱۸۳

درس چهارم: آغاز تاریخی فلسفه ۱۹۹

درس پنجم: زندگی بر اساس اندیشه ۲۱۴

درس ششم: امکان شناخت ۲۲۷

درس هفتم: ابزارهای شناخت ۲۴۲

درس هشتم: نگاهی به تاریخچه معرفت ۲۵۸

درس نهم: چیستی انسان (۱) ۲۸۲

درس دهم: چیستی انسان (۲) ۲۹۴

درس یازدهم: انسان، موجود اخلاق‌گرا ۳۰۵

فلسفه دوازدهم

درس اول: هستی و چیستی ۳۲۰

درس دوم: جهان ممکنات ۳۳۸

درس سوم: جهان علی و معلولی ۳۵۰

درس چهارم: کدام تصویر از جهان؟ ۳۶۸

درس پنجم: خدا در فلسفه (قسمت اول) ۳۸۱

درس ششم: خدا در فلسفه (قسمت دوم) ۳۹۷

درس هفتم: عقل در فلسفه (قسمت اول) ۴۱۵

درس هشتم: عقل در فلسفه (قسمت دوم) ۴۲۹

درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام ۴۴۵

درس دهم: دوره میانی ۴۵۶

درس یازدهم: دوران متأخر ۴۷۴

درس دوازدهم: حکمت معاصر ۴۹۵

پاسخ‌نامه تشریحی ۵۰۷

ابن سینا

منطق

پایه دهم

درس اول

منطق، ترازوی اندیشه

سفر پلاس: درس ۱ منطق از ساده‌ترین بخش‌های کتاب درسی است که در کنکور چهار سال گذشته، کمترین حجم سؤال را به خود اختصاص داده است.

برای یادگیری این درس، باید به قواعد اصلی مطرح شده در کتاب مسلط شوید و سپس به سراغ تست‌ها بروید؛ به عبارت دیگر، حفظ کردن تعریف (تصور و تصدیق) برای حل تست‌های این درس بی‌فایده است، بلکه باید بر مفهوم آن‌ها مسلط شوید. البته فرمول تستی خوبی برای تشخیص تصور و تصدیق وجود دارد که در پاسخنامه به آن اشاره شده است.

برای مشاهده فیلم آموزشی این درس QR-code را اسکن کنید.

بودجه‌بندی این درس در کنکور سال‌های اخیر، به شرح زیر است:

کنکور نوبت	کنکور	کنکور	کنکور	تعداد سؤالات
اول ۱۴۰۲	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۹۹	۲
-	-	-	-	-

منطق و مباحث آن

- ۱. اساس تفکر در انسان، ارادی و حیات ذهن به است. وظیفه علم منطق می‌باشد.**

۱) نیست - اندیشیدن - جلوگیری از خطای اندیشه
 ۲) است - اندیشیدن - جلوگیری از خطای اندیشه
 ۳) نیست - نطق - به دست دادن قوانین و ضوابط درست اندیشیدن
 ۴) است - نطق - به دست دادن قوانین و ضوابط درست اندیشیدن

خارج ۹۰ - با کمی تغییر
- ۲. نقش اصلی دانش منطق است.**

۱) بهره‌برداری بهتر از تفکر
 ۲) دقیق‌تر اندیشیدن
 ۳) آشنایی با قواعد تفکر
 ۴) کشف قوانین ذهن

آزمون گاج
- ۳. کدام گزینه در مورد منطق و کاربرد آن نادرست است؟**

۱) علم منطق نشان می‌دهد که چه عواملی تفکر را بهبود می‌بخشند.
 ۲) منطق برنامه‌ای نیست که یک دانشمند بسازد و به دیگران بگوید این‌گونه فکر کنید.
 ۳) تفکر ضوابطی دارد که قابل کشف است و با تأکید بر آن‌ها دقیق‌تر و سریع‌تر می‌اندیشیم.
 ۴) طرز کار ذهن قانونمند است و ما همیشه به صورت ارادی از قواعد ذهن استفاده می‌کنیم.

آزمون گاج
- ۴. گزینه درست در ارتباط با علم منطق کدام است؟**

۱) ذهن انسان زمانی که در معرض لغزش قرار نگرفته است نیازی به استفاده از قواعد منطقی ندارد.
 ۲) علم منطق در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه است که منحصر در خطاهای عمدی نیستند.
 ۳) منطق علمی کاربردی است و فرد با خواندن دستورالعمل‌های نظری در آن به مهارت می‌رسد.
 ۴) منطق از جهت پدید آوردن مواد یک بنای فکری مستحکم به سیستم کنترلی خودرو شباهت دارد.
- ۵. کدام یک در مورد علم منطق و ذهن انسان درست می‌باشد؟**

۱) ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند.
 ۲) وجود علم منطق در آدمی غیرارادی نیست.
 ۳) منطق، مواد و منابع علوم دیگر را تأمین می‌کند.
 ۴) خواندن دستورالعمل‌های نظری منطق برای جلوگیری از خطاهای ذهن کافی است.
- ۶. کدام گزینه جزء دلایل اصلی استفاده از علم منطق می‌باشد؟**

۱) به کارگیری علم منطق برای فهم فلسفه لازم، ضروری و کافی می‌باشد.
 ۲) به کارگیری علم منطق موجب ایجاد بنای فکری مستحکم می‌شود که ما را بی‌نیاز از سایر علوم می‌کند.
 ۳) به کارگیری علم منطق موجب تشخیص لغزش‌ها و خطاهای ذهن می‌شود و باعث جلوگیری از آن‌ها می‌گردد.
 ۴) ما منطق را به کار می‌گیریم زیرا نه تنها در امور تحصیلی بلکه در تمامی سخنان روزانه‌مان به این علم نیازمندیم.

۷. کدام گزینه توصیف مناسبی از دانش منطق بیان نمی‌کند؟

- ۱) دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست. ۲) دانش منطق، همان قواعد طراحی شده بشر است.
 ۳) دانش منطق دارای یک سری دستورالعمل‌های نظری است. ۴) تبخّر در دانش منطق، نیازمند تمرین و ممارست است.

۸. استفاده از قواعد منطقی بیشتر در چه حوزه‌هایی صورت می‌گیرد؟

- ۱) تحصیلات عالی منطق و فلسفه ۲) در بازار و کسب و کار روزمره
 ۳) شناخت و تحلیل آرای فلاسفه یونان قدیم و باستان ۴) تمام وجوه زندگی

۹. تأکید منطق بر شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق به تشخیص خطاهای ذهن که است، توانا باشیم.

- ۱) یادگیری - محدود ۲) آموزش - نامحدود ۳) یادگیری - نامحدود ۴) آموزش - محدود

۱۰. کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ذهن انسان به صورت طبیعی می‌اندیشد. ۲) از منطق در حوزه فلسفه استفاده می‌شود.
 ۳) ذهن انسان همواره در معرض خطا و لغزش می‌باشد. ۴) منطق دانان به ایجاد قواعد منطق می‌پردازند.

۱۱. کدام گزینه در رابطه با ذهن انسان به درستی بیان شده است؟

- ۱) ذهن انسان معمولاً دچار خطا و لغزش نمی‌شود. ۲) ذهن انسان همواره تعاریف دقیق و کاملی ارائه می‌دهد.
 ۳) خطاهای ذهن انسان محدود است. ۴) ذهن انسان در استدلال‌های پیچیده دچار لغزش می‌شود.

۱۲. کار اصلی منطق چیست؟

- ۱) شناخت ماهیت ذهن و اندیشه ۲) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن
 ۳) ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها ۴) بررسی انواع خطاهای ذهن

۱۳. چند مورد از مطالب زیر درست است؟

- علم منطق در برابر انواع مغالطات از قوانین حاکم بر ذهن کمک می‌گیرد.
- منطق در پی جلوگیری از خطاهای غیر عمدی ذهن است.
- ذهن انسان به صورت طبیعی قواعد اندیشه را رعایت می‌کند.
- فلاسفه به بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها پرداخته‌اند.

- ۱) چهار ۲) دو ۳) سه ۴) یک

۱۴. منطق دانان از طریق راه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را نشان داده‌اند.

- ۱) آموزش علم منطق ۲) بررسی و دسته‌بندی خطاهای ذهن
 ۳) به کار بستن علم منطق در زندگی ۴) نشان دادن مغالطه‌ها

۱۵. کدام گزینه از وظایف منطق دانان نیست؟

- ۱) بررسی و دسته‌بندی کردن انواع خطاهای ذهن ۲) بیان راه‌های جلوگیری از مغالطات عمدی یا غیر عمدی
 ۳) طراحی قواعد ذهن و شکل‌بخشی به صورت علم منطق ۴) مبارزه با خطاهای ذهنی برای پیشگیری و درمان آن‌ها

۱۶. کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با علم منطق و منطق دانان نادرست است؟

- ۱) صرف کسب آگاهی از قواعد علم منطق و شناخت مغالطه‌ها سبب دوری از مغالطه‌ها می‌شود.
 ۲) با دانستن علم منطق و قواعد آن، نمی‌توان از همه خطاها جلوگیری کرد.
 ۳) امکان دسته‌بندی بعضی از مغالطه‌ها برای منطق دانان وجود دارد.
 ۴) اولین گام برای جلوگیری از مغالطه‌ها، شناخت مغالطه‌ها و دسته‌بندی انواع آن است.

۱۷. در پاسخ به سؤال «آیا انسان مبدع علم منطق است؟» کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) خیر، انسان کاشف علم منطق است زیرا ارسطو برای اولین بار این قوانین را کشف و بعضی از آن‌ها را خلق کرد.
 ۲) خیر، انسان کاشف علم منطق است زیرا ذهن انسان به طور طبیعی بر اساس قواعد منطقی می‌اندیشد.
 ۳) بله، زیرا انسان با دسته‌بندی قواعد علم منطق آن را به وجود آورد.
 ۴) بله، زیرا ارسطو این قواعد را شناسایی کرده و آن را به صورت یک علم مدون درآورد.

۱۸. اگر از یک منطق دان بخواهیم علت نیاز انسان به آموختن علم منطق را توضیح دهد پاسخ احتمالی او چه خواهد بود؟

- ۱) از آن‌جا که ذهن انسان هیچ‌گاه مصون از اشتباه نیست و در هنگام استدلال‌های پیچیده بیشتر دچار خطا می‌شود باید منطق را بیاموزیم تا این اشتباهات را با دقت و سرعت بالاتری کشف کنیم.
 ۲) خطاهای ذهنی مانند بیماری‌هایی ذهنی هستند و انسان برای پیشگیری یا درمان این بیماری‌ها به منطق دانان که مانند یک پزشک عمل می‌کنند نیاز دارد.
 ۳) فرایند تفکر در ذهن آدمی فرایندی طبیعی است اما عدم آشنایی انسان با قواعد و قوانین منطقی می‌تواند منجر به اشکال در این فرایند منطقی شود.
 ۴) انسان همواره در تصمیم‌گیری‌های پیچیده زندگی خود در معرض لغزش است و اگر از دانش منطق استفاده نکند نمی‌تواند از لغزش‌ها اجتناب کند.

۱۹. چه تعداد از عبارات زیر صحیح است؟
- تعریف دقیق اصطلاحات خاص همواره موجب خطای در اندیشه می‌شود.
 - با کمک منطق قواعدی را که ذهن براساس آن‌ها عمل می‌کند تأسیس و تبیین می‌کنیم.
 - تمرین و ممارست در شناخت عوامل خطای ذهن منجر به تبخّر در علم منطق خواهد شد.
 - منطق‌دانان حتی خطاهایی از ذهن را که غیرعمدی رخ می‌دهند، مورد بررسی دقیق قرار داده‌اند.
- ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
۲۰. منطق‌دانان کدام یک از اقدامات زیر را با موفقیت انجام داده‌اند؟
- ۱) تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن با استفاده از قواعد علم منطق
 - ۲) نشان دادن طرق پیشگیری از انواع مغالطات به وسیله بررسی و دسته‌بندی انواع خطاهای ذهن
 - ۳) شناخت، مبارزه و بیان راه‌های پیشگیری و درمان بیماری‌های ذهن
 - ۴) مشخص کردن قوانینی که در صورت انجام آن‌ها، انسان به هیچ‌گونه خطای در استنتاج دچار نمی‌شود.
۲۱. در کدام گزینه به وظیفه منطق‌دانان اشاره نشده است؟
- ۱) مشخص کردن راه‌های پیشگیری از اشتباهات ذهن
 - ۲) تقسیم‌بندی و تشریح قواعد اندیشه
 - ۳) رفع همه اشتباهات فکر و ذهن
 - ۴) بررسی و تقسیم‌بندی انواع اشتباهات ذهن
۲۲. کدام گزینه درباره دانش منطق صحیح نیست؟
- ۱) استفاده از آن، بنای فکری بشر را مستحکم می‌نماید.
 - ۲) دانشی ابزاری است که در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست.
 - ۳) در علمی چون مهندسی سخت‌افزار، فقه و حقوق کاربرد وسیعی دارد.
 - ۴) روش کسب مهارت و تبخّر در این دانش مطالعه مستمر و دقیق آن، می‌باشد.
۲۳. کدام یک مربوط به علم منطق نمی‌باشد؟
- ۱) آموزش روش جلوگیری از سفسطه
 - ۲) بررسی و طبقه‌بندی خطاهای ذهنی
 - ۳) بیان قواعد حاکم بر ذهن
 - ۴) آموزش شیوه تفکر و اندیشیدن
۲۴. درباره منطق و مغالطه نمی‌توان گفت:
- ۱) ممکن است کسی که در یک استدلال پیچیده دچار مغالطه نمی‌شود، اصلاً منطق بلد نباشد.
 - ۲) وقتی کسی سفسطه می‌کند؛ یعنی یا منطق بلد نیست یا بلد است و از آن استفاده نمی‌کند.
 - ۳) در زندگی روزمره مغالطه‌های زیادی اتفاق می‌افتد که لزوماً عمدی نیستند.
 - ۴) ما در منطق با قواعدی آشنا می‌شویم که ذهن به طور طبیعی این قواعد را رعایت می‌کند.
۲۵. کدام گزینه تمثیل مناسب‌تری درباره علم منطق و قواعد ذهن است؟
- ۱) قواعد ذهن مانند قوانین راهنمایی و رانندگی‌اند و علم منطق مانند پلیس باعث جلوگیری از تخطی از آن‌ها است.
 - ۲) قواعد ذهن مانند آجرها و مواد لازم برای ساخت یک بنا و علم منطق مانند شاقول بنایی است.
 - ۳) علم منطق مانند مربی ورزش باعث تسریع در روند قهرمانی است و قواعد ذهن مانند ورزشکار قهرمان است.
 - ۴) علم منطق مانند دانش پزشکی است و قواعد ذهن مانند قواعد حاکم بر قلب غیر اکتسابی‌اند.
۲۶. کدام مورد در ارتباط با طبیعی بودن فرایند تفکر در انسان صحیح است؟
- ۱) انسان در بررسی افکار روزانه خود از قواعد منطقی استفاده می‌کند.
 - ۲) ذهن انسان به صورت ارادی مقابل مغالطه‌ها می‌ایستد.
 - ۳) انسان بدون مطالعه قواعد علم منطق از آن‌ها استفاده می‌کند.
 - ۴) ذهن انسان به طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.
۲۷. فرایند ساماندهی تفکر است و بررسی خطا در حوزه محتوای یک استدلال بر عهده منطق
- ۱) ارادی - است (۲) ارادی - نیست (۳) غیرارادی - است (۴) غیرارادی - نیست
۲۸. کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، لزوماً علم منطق خوانده است.
 - ۲) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، لزوماً مغالطه‌ها را می‌شناسد.
 - ۳) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، می‌تواند یک مغالطه‌گر یا دشمن علم منطق باشد که با منطق بیگانه است.
 - ۴) کسی که ذهنش بی‌اشتباه کار کند، به صورت ارادی در مقابل بیماری‌های ذهن، مقاومت می‌کند.

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

داخل ۹۹

۲۹. کدام گزینه درباره دانش منطق صحیح است؟

- ۱) علمی است که امروزه نیاز انسان به آن از گذشته بیشتر است؛ لذا باید در آموختن و به کار بستن آن تلاش کرد.
- ۲) دانشی است که از جهت ایجاد بنای فکری مستحکم و مواد لازم تفکر به شاقول بنایی تشبیه شده است.
- ۳) علمی است که برای جلوگیری از دچار شدن به مغالطات و خطاهای ذهنی که بی‌شمارند باید آن را فرا بگیریم.
- ۴) دانشی است که با کشف و استخراج اصول تفکر انسان، موجب شکل‌گیری اندیشه می‌شود.

۳۰. کدام گزینه درباره «علم منطق» نادرست است؟

- ۱) باید به صورت عملی فرا گرفته شود.
- ۲) ارسطو کاشف و مدون آن است.
- ۳) ذهن با استفاده از آن اشتباه نمی‌کند.
- ۴) هر کسی ناخودآگاه از آن استفاده می‌کند.

۳۱. کدام گزینه درباره علم منطق و کارکردهای آن صحیح است؟

- ۱) اگر علم منطق نباشد، اندیشیدن اساساً ناممکن خواهد شد.
- ۲) با یادگیری نحوه صحیح تفکر می‌توانیم مغالطات را بهتر و سریع‌تر شناسایی کنیم.
- ۳) پیشگیری از وقوع مغالطات، معلول دسته‌بندی و برشمردن آن‌ها توسط منطق است.
- ۴) منطق دانان با ایجاد قوانین حاکم بر ذهن در جلوگیری از بروز مغالطات کمک می‌کنند.

۳۲. کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) علم منطق جدای از ذهن آدمی به دنبال ابداع قواعد است. ۲) منطقی رفتار کردن در انسان به صورت طبیعی اتفاق می‌افتد.
- ۳) قواعد ذهن خود ممکن است دچار خطا شود. ۴) خطاهای اندیشه بی‌شمارند.

۳۳. پیرامون علم منطق کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) خطاهای اندیشه هم می‌توانند کاملاً ارادی و هم می‌توانند از روی سهو پدیدار شوند.
- ۲) شخصی که در پاسخ به سؤال منطق چیست؟ می‌گوید: علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، در واقع هدف آن را بیان کرده است.
- ۳) تلاش منطق‌دانان برای مشخص کردن قواعد لازم در جلوگیری از خطای اندیشه، با شکست مواجه شده است.
- ۴) مغالطات همان خطاهای فکری هستند و خطاهای فکری همان مغالطات، که نام دیگر آن سفسطه است.

۳۴. علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی چه اقدامی کرده است؟

- ۱) قواعد ذهن را دسته‌بندی کرده و توضیح داده است. ۲) انواع مغالطات را کشف کرده است.
- ۳) بر دسته‌بندی قواعد ذهنی تأکید کرده است. ۴) قواعد ذهن را ابداع و دسته‌بندی کرده است.

۳۵. کدام یک از گزینه‌های زیر از فواید سلبی دانش منطق نیست؟

- ۱) تبیین قوانین طبیعی اندیشیدن
- ۲) تبیین قواعد و شرایط صحیح استدلال
- ۳) تبیین قوانین طبیعی اندیشیدن
- ۴) تبیین راه‌های پیشگیری از خطای اندیشه

۳۶. کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) علت تأکید منطق بر آموزش شیوه صحیح اندیشیدن است.

ب) قواعد حاکم بر ذهن هستند.

- ۱) فراگیر شدن رسانه‌ها، طبیعی و تکوینی
- ۲) بی‌شمار بودن مغالطات، طبیعی و تکوینی
- ۳) فراگیر شدن رسانه‌ها، اکتسابی و قراردادی
- ۴) کثرت مغالطات، اکتسابی و قراردادی

۳۷. منطق علمی است که

- ۱) کاربردی - قواعد رفتار ذهن را ایجاد می‌کند.
- ۲) نظری - ابزاری در خدمت سایر علوم است.
- ۳) عملی - تنها از خطا در استدلال‌های پیچیده جلوگیری می‌کند. ۴) مهارتی - بدون دانستن آن نمی‌توان فکر کرد.

۳۸. صرفاً با مطالعه منطق نمی‌توان خطاهای اندیشه را تشخیص داد، زیرا

- ۱) یادگیری منطق بدون تمرین و ممارست ممکن نمی‌شود. ۲) برخی استدلال‌های پیچیده موجب لغزش ذهن می‌شوند.
- ۳) منطق علمی کاربردی است و باید آن را به کار بست. ۴) ذهن انسان به‌طور طبیعی دچار خطا و اشتباه می‌شود.

۳۹. کدام گزینه، کامل‌ترین پاسخ به این سؤال است که چرا منطق علمی کاربردی است؟

- ۱) زیرا مانند دوچرخه‌سواری یا شنا است.
- ۲) زیرا با به کار بردن عملی آن می‌توان جلوی مغالطات را گرفت.
- ۳) زیرا تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست است.
- ۴) زیرا مانند ابزاری کاربردی در خدمت سایر علوم است.

۴۰. کدام عبارت درست است؟

- ۱) موضوع دانش منطق، بر اساس نوع آگاهی‌های ذهن به حیطه‌های مختلف تقسیم می‌شود.
- ۲) آموزش و ممارست در فن منطق، باعث پرورش قوه خلاقیت و توسعه دانش انسان می‌شود.
- ۳) منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است که آسیب‌های موتور را نشان داده و باعث حرکت آن می‌شود.
- ۴) در تصویری مانند درخت که امری واقعی است، «وجود داشتن» یک ویژگی است که در ضمن تصور موجود است.

۴۱.

همه گزینه‌های زیر در رابطه با حیطة کارکرد منطق نادرست است به جز گزینه.....

- ۱) کارکرد منطق به طور خاص مربوط به فلسفه می‌شود ولی به طور کلی در محیط‌های علمی هم مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ۲) هر جایی که بخواهیم شیوه تفکر و اندیشه خود را اصلاح کنیم به حیطة کارکرد منطق ورود خواهیم کرد.
- ۳) از آن جایی که اغلب فنون اقناعی موجود در تبلیغات و آگهی‌ها مغالطه‌اند پس ناچار به ورود به این حوزه خواهیم شد.
- ۴) امروزه به دلیل افزایش کاربرد رسانه‌های فراگیر و حجم انبوه اطلاعات، افزایش یافته است.

۴۲.

منطق در چه زمینه‌ای، کاربرد ندارد؟

- ۱) بحث و گفتگوی عادی با دوستانمان
- ۲) مطالعه و بررسی کتب فلاسفه
- ۳) ایجاد و پیدایش علوم
- ۴) مشاهده و بررسی تبلیغات تجاری

۴۳.

در کدام گزینه به کاربرد منطق، اشاره درستی نشده است؟

- ۱) جلوگیری از اشتباهات فرایند یاددهی و یادگیری
- ۲) جلوگیری از اشتباهات تفکر و تعقل
- ۳) جلوگیری از اشتباهات مربوط به مواد و محتوای دانش‌ها
- ۴) بررسی و ارزیابی تفکرات فلسفی

۴۴.

چرا علی‌رغم این‌که ذهن منطقی می‌اندیشد، باز هم به علم منطق نیاز است؟

- ۱) پیگیری مباحث فلسفی
- ۲) دانستن نام قواعد ذهن
- ۳) افزایش دقت در جلوگیری از خطاهای ذهنی
- ۴) امکان همیشگی ایجاد خطاهای ذهنی

آزمون گاج

۴۵.

اغلب آگهی‌های تجاری هستند که

- ۱) مغالطه - به قصد فریب مخاطب ساخته می‌شوند.
- ۲) استدلال - ممکن است نادرست باشند.
- ۳) مغالطه - بخشی از زندگی روزمره ما هستند.
- ۴) استدلال - نشان دهنده فراگیر شدن رسانه‌ها هستند.

آزمون گاج

۴۶.

کدام گزینه، در بیان حیطة کاربرد «منطق»، مناسب‌تر است؟

- ۱) نیازمندی در سراسر زندگی برای درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن
- ۲) نیازمندی در محیط تحصیلی برای درست تعریف کردن و درست استدلال کردن
- ۳) هم‌چون ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها بودن
- ۴) کاربردی بودن منطق به معنای ایجاد تبحر با تمرین و ممارست

آزمون گاج

۴۷.

کدام گزینه پیرامون مغالطات، صحیح است؟

- ۱) نه قادر به تعیین انواع آن هستیم نه تعداد آن.
- ۲) رخ دادن آن‌ها برای عموم مردم طبیعی است.
- ۳) با دقت و تبحر در منطق می‌توان از آن‌ها رهایی یافت.
- ۴) مبحثی صرفاً متعلق به دانش منطق است.

۴۸.

بهترین راه برای جلوگیری از خطای اندیشه و نشان دادن آن‌ها چیست؟

- ۱) شناخت یافتن نسبت به این‌که ذهن آدم چگونه کارکردی دارد.
- ۲) تأکید منطق‌دانان بر درست اندیشیدن مبتنی بر آموزش آنان
- ۳) تلاش در بسط و گسترش دو حیطة کاربردی تعریف و استدلال
- ۴) بررسی انواع خطاهایی که اندیشه آدمی به آن دچار می‌شود و دسته‌بندی آن‌ها.

۴۹.

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) استفاده از منطق و قواعد آن توسط مردم ربطی به آگاهی آن‌ها ندارد و تکوینی است.
- ۲) قدرت بر تشخیص مغالطات بی‌شمار، معلول یادگیری روش صحیح اندیشه است.
- ۳) اگر بخواهیم علل خطاهای ذهن را سریع‌تر و دقیق‌تر بشناسیم، ناگزیریم که منطق را بیاموزیم.
- ۴) علم منطق از آن جهت که شیوه درست اندیشیدن را نشان می‌دهد به علم پزشکی تشبیه شده است.

۵۰.

شیوه کارکرد علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی چیست؟

- ۱) ابداع و دسته‌بندی قواعد ذهن
- ۲) تأکید صرف بر دسته‌بندی قواعد ذهن
- ۳) کشف انواع مغالطات
- ۴) دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن

۵۱.

کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) منطق به وسیله بررسی اشتباهات ذهن، باعث پیشرفت دانش‌ها می‌شود.
- ۲) یادگیری علم منطق باعث از بین رفتن اشتباهات فکر و ذهن انسان نمی‌شود.
- ۳) منطق در ذات انسان‌ها وجود دارد و منطق‌دانان این قواعد را نمی‌سازند.
- ۴) بررسی مغالطه‌ها در منطق، مانند وظیفه علم پزشکی در شناخت بیماری‌ها است.

۵۲. وجه شبه کدام تشبیه نادرست است؟

- ۱) مغالطه به بیماری تشبیه شده است زیرا ابتلا به آن سهوی است.
- ۲) منطق به دوچرخه سواری تشبیه شده زیرا یادگیری آن باید عملی باشد.
- ۳) منطق دان به پزشک تشبیه شده از آن جهت که باید در مقابل مغالطه پیشگیری و درمان انجام دهد.
- ۴) منطق به شاقول بنایی تشبیه شده زیرا با ماده علوم کاری ندارد.

۵۳. چرا دانش منطق را به آموزش دوچرخه سواری تشبیه می کنیم؟

- ۱) علمی کاربردی و ابزاری در خدمت سایر علوم است.
- ۲) چون روش جلوگیری از مغالطات را بیان می کند.
- ۳) چون باید با دقت و تفکر بسیار آن را آموخت.
- ۴) علمی کاربردی است و تبحر در آن به تمرین نیاز دارد.

۵۴. درستی یا نادرستی عبارتهای زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- الف) اگر چه تعداد مغالطه ها بسیار زیاد است اما قابل شمارش هستند.
ب) پیشگیری از دچار شدن به مغالطات ابتدائاً نیازمند فراگیری علم منطق است.
ج) هدف علم کشف قواعد ذهن و بررسی انواع خطاهای آن است.

- ۱) صحیح، غلط، غلط، غلط، غلط، غلط
۲) غلط، غلط، غلط، غلط، غلط، غلط
۳) غلط، غلط، غلط، غلط، غلط، غلط
۴) غلط، صحیح، صحیح، صحیح، صحیح، صحیح

۵۵. از مقایسه کردن علم منطق با رانندگی این موضوع را برداشت می کنیم که

- ۱) ذهن انسان به صورت طبیعی، از قواعد علم منطق بهره می گیرد.
- ۲) دانش منطق دارای جنبه کاربردی در کنار جنبه نظری است.
- ۳) دانش منطق همچون ابزاری است که در خدمت سایر علوم قرار می گیرد.
- ۴) منطق تنها چهارچوب های ذهنی انسان را سامان می دهد و محتوای ذهن را از سایر دانش ها می گیرد.

۵۶. علت شباهت دانش منطق به دانش پزشکی این است که:

- ۱) در مقابل مشکلات به ما هشدار می دهد.
- ۲) علمی کاربردی است که تبحر در آن نیاز به تمرین و ممارست دارد.
- ۳) ابزاری در خدمت سایر علوم است.
- ۴) روش های پیشگیری از خطاهای ذهن را بیان می کند.

تصور و تصدیق**۵۷. وقتی با واقعیت مفهوم سروکار پیدا می کنیم، پای یک به میان می آید که**

داخل ۹۳

- ۱) تصدیق - در آن نوعی قضاوت وجود دارد.
- ۲) تصور - امکان وجود یا عدم وجود، دارد.
- ۳) تصدیق - به معنای «جمله» در دستور زبان است.
- ۴) تصور - درباره هستی آن سؤال شده است.

۵۸. سخن از واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم، با استفاده از است و چیزی است که مفهوم را مشخص می کند.

خارج ۹۱

- ۱) تصدیق - استدلال - هستی
- ۲) تصور - تصدیق - هستی
- ۳) تصور - تعریف - چیستی
- ۴) تصدیق - تعریف - چیستی

۵۹. دانش بشری براساس نسبت دادن اوصاف به دو حیطة کلی و تقسیم می شود و کاربرد علم منطق می باشد.

- ۱) تصور - تصدیق - کشف و ایجاد قواعد ذهن
- ۲) تعریف - استدلال - پدید آوردن قواعد ذهن
- ۳) تصور - تصدیق - تشخیص سریع تر و دقیق تر خطاهای ذهن
- ۴) تعریف - استدلال - کشف اشتباهات ذهن

۶۰. کدام گزینه به بیان تفاوت تصدیق و تصور می پردازد؟

- ۱) تصور، شامل یک کلمه است و تصدیق از بیشتر از یک کلمه تشکیل شده است.
- ۲) تصدیق، برخلاف تصور، مصداق خارجی دارد.
- ۳) در تصور، برخلاف تصدیق نسبت وجود دارد.
- ۴) در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد و تصور درک ذهنی ما است.

۶۱. کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت داده یا از آن سلب می کنیم.
- ۲) مواردی مانند «سیمرغ پرنده ای افسانه ای» و «درخت بزرگ خانه مادربزرگم» تصور هستند.
- ۳) به کمک استدلال از تصورات معلوم به کشف تصورات مجهول دست می یابیم.
- ۴) دانش بشری به دو حیطة کلی تصور و تصدیق تقسیم بندی شده است.

آزمون گاج

۶۲. هر تصدیق معلوم

- ۱) قبلاً حتماً مجهول بوده است.
- ۲) به وسیله استدلال معلوم شده است.
- ۳) از چند تصور معلوم تشکیل شده است.
- ۴) حتماً صحیح و درست است.

- ۶۳. کدام گزینه در ارتباط با تصدیق درست است؟**
- (۱) دارای حکم و قضاوت است.
 (۲) در پاسخ به چیستی‌ها می‌آید.
 (۳) جمله‌ای است که همواره مطابق با واقعیت بیرونی است.
 (۴) صرفاً در پی حمل صفتی بر موضوعی خاص است.
- ۶۴. به ترتیب در تصور و تصدیق با چه چیزی سروکار داریم؟**
- (۱) معنا - حکم
 (۲) وجود - لفظ
 (۳) معنا - لفظ
 (۴) وجود - حکم
- ۶۵. کدام یک از عبارات‌های زیر وصف تصور هستند؟**
- (الف) در توضیح چرایی‌ها کاربرد دارد.
 (ج) واقعی یا غیر واقعی بودن آن مهم است.
 (۱) الف، ج
 (۲) ج، د
- ۶۶. کدام یک از موارد زیر به ترتیب تصور و تصدیق می‌باشد؟**
- (۱) شوری شام شب - باهوش بودن مائده
 (۲) نوشتن نمایشنامه - لطفاً پنجره را ببندید.
 (۳) بلیت الکترونیکی - ارسطو مبدع علم منطق می‌باشد.
 (۴) شراب حرام است - دانش بشری به دو حیطة کلی تقسیم می‌شود.
- ۶۷. کدام گزینه، به ترتیب به یک تصور و یک تصدیق اشاره دارد؟**
- (۱) عقل سالم در بدن سالم - درست را بخوان
 (۲) مثلث قائم‌الزاویه - شاید این جمله درست باشد
 (۳) مثلث - آب در 80° به جوش می‌رسد
 (۴) پشه‌ها در فصل زمستان می‌میرند - مولود کعبه
- ۶۸. هریک از موارد زیر به کدام یک از حیطة‌های کلی دانش بشری تعلق دارد؟**
- «باد بادک در هوا - آب جوش - زهرا قد بلند است - بازیکن شماره ۶ تیم پرسپولیس - تصویری از حیطة‌های کلی دانش بشری است - اخبار ساعت ۹ صبح»
- (۱) تصور - تصور - تصدیق - تصدیق - تصور
 (۲) تصور - تصور - تصور - تصدیق - تصور
 (۳) تصور - تصور - تصور - تصدیق - تصور
 (۴) تصور - تصور - تصور - تصدیق - تصور
- ۶۹. کدام یک از موارد زیر، به ترتیب، تصور و تصدیق می‌باشند؟**
- (۱) حرف‌های غیرمنطقی - عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود
 (۲) بلیط الکترونیکی - شاید این جمعه بیاید، شاید
 (۳) عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود - محدوده طرح ترافیک
 (۴) تصدیقات معلوم - درست را بخوان
- ۷۰. تمامی موارد کدام گزینه تصور هستند؟**
- (۱) آب در چه دمایی به جوش می‌آید؟ - کتاب داستان کودک و نوجوان - کلاغ سیاه
 (۲) بلندترین کوه در ایران - روز خوب - کتاب دوست‌داشتنی امیر گم شد.
 (۳) چراغ - چرا به مدرسه نیامدی؟ - زیبا بودن طاووس بدیهی است.
 (۴) امیر دوست محمده - دیو تک چشم - بزکوهی زیبا و تیزیا
- ۷۱. در مورد جمله «در صحن چمن روی دل افروز خوش است» چه می‌توان گفت؟**
- (۱) صفتی به چیزی نسبت داده شده است.
 (۲) یکی از بخش‌های اصلی علم منطق است.
 (۳) در آن هیچ تصویری به‌کار نرفته است.
 (۴) به واقعیت داشتن یا نداشتن آن کاری نداریم.
- ۷۲. کدام مورد یک «تصور» است؟**
- (۱) منطق برای فهم فلسفه است.
 (۲) کوه دنا یکی از ارتفاعات ایران است.
 (۳) وظیفه منطق جلوگیری از خطای ذهن است.
 (۴) ارتفاعات کوه سهند
- ۷۳. کدام گزینه بیانگر یک «تصدیق» است؟**
- (۱) اضلاع مساوی یک لوزی
 (۲) هوای امروز بهاری شده
 (۳) پندهای شیرین پدر بزرگم
 (۴) وسیله‌ای برای کاهش آلودگی
- ۷۴. در کدام گزینه به ترتیب «تصور - تصدیق - تصور» آمده است؟**
- (۱) آیا تو برادر منی - طلوع خورشید زیبا - شیرین بیان
 (۲) گنبد آسمان - سبحان الله - رذایل اخلاقی
 (۳) هما پرنده‌ای افسانه‌ای - دانا تواناست - منظور دیگری داشتم.
 (۴) عقاید مسیحیت قرون وسطی - زبان عاقل در بند اوست - رحم کنی رحم می‌شوی
- ۷۵. کدام یک از گزینه‌های زیر تصور است؟**
- (۱) مردی که طبقه بالا زندگی می‌کند.
 (۲) مادر حسن بیمار بود.
 (۳) جان را چه خوشی باشد بی‌صحبت جانانه؟!
 (۴) هر که را صبر نیست حکمت نیست.
- ۷۶. کدام گزینه تصدیق است؟**
- (۱) چون آب به جویبار و چون باد به دشت
 (۲) قانع به استخوان چو کرکس بودن
 (۳) زان پیش که کوزه‌ها کنند از گل ما
 (۴) گفتم نکنی ز رفتگان اخباری

آزمون گاج

- ۷۷. کدام گزینه بیانگر یک تصور است؟**
- ۱) هر کسی سوی مقام خود رود.
 - ۲) هر آن کس که دندان دهد نان دهد.
 - ۳) هر شاخه بنفشه کز زمین می‌روید.
 - ۴) هر که بامش بیش برفش بیش تر.

آزمون گاج

- ۷۸. کدام گزینه بیانگر یک تصدیق است؟**
- ۱) عجب هوای دل‌پذیری شده
 - ۲) زوایای مساوی یک مثلث
 - ۳) وسیله‌ای فلزی برای سنجش ارتفاع
 - ۴) ورزشی که دیروز انجام دادم.

۷۹. در کدام گزینه، یک تصدیق وجود دارد؟

- ۱) مدام تو را یاد می‌کنم هر شب و روز
- ۲) به روز نبرد آن یل ارجمند
- ۳) علی دایی، آقای گل فوتبال جهان افتخار فوتبال ایران
- ۴) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

۸۰. در کدام گزینه هر دو مورد مربوط به یک حیطة از دانش بشری نیستند؟

- ۱) اگر تلاش کنی موفق می‌شوی - توانا هستم
- ۲) جامعه پیشرفته - بهترین معلم مدرسه
- ۳) مستطیلی که لوزی نباشد - اژدهای دو سر
- ۴) یازان را چه شد - می‌روم

۸۱. کدام گزینه در ارتباط با «بهترین و درسخوان‌ترین دانش‌آموز مدرسه ماست» درست است؟

- ۱) یک تصدیق است مبتنی بر چهار تصور
- ۲) دو تصدیق است و هر تصدیق متشکل از دو تصور
- ۳) یک جمله است که در آن حکم و قضاوت وجود دارد.
- ۴) جمله‌ای است که در آن حکمی وجود ندارد.

۸۲. کدام یک از گزینه‌های زیر بیانگر تصدیق است؟

- ۱) بخور تا توانی به بازوی خویش (۲) درد او دریغا ز بازیچه‌ایم (۳) ای کاش آدم‌ها بدانند (۴) تو از دیرباز فعال هستی

۸۳. کدام گزینه یک تصدیق نیست؟

- ۱) گفتم ای سلطان خوبان رحم کن بر این غریب
- ۲) گر من آلوده دامنم چه عجب
- ۳) بی‌خیالش مباد منظر چشم
- ۴) نهان کی ماند آن رازی کزو سازند محفل‌ها

تعریف و استدلال

۸۴. کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) کاربرد منطق برای دانش‌های مختلف مانند کاربرد آجر برای بناست.
- ۲) «خوشحالم» یک تصور نیست و تصدیق به شمار می‌آید.
- ۳) کسی که از ماهیت «استارتاپ» اطلاعی ندارد از استدلال بهره می‌برد.
- ۴) فقط در صورتی که مغالطه، عمدی نباشد سفسطه محسوب می‌شود.

خارج ۹۹

۸۵. کدام عبارت درست است؟

- ۱) در تعریف، به کمک تصورات مجهول به تصور معلوم دست می‌یابیم.
 - ۲) استفاده از منطق، در همه علوم و فعالیت‌های ذهنی بشر گریزناپذیر است.
 - ۳) برخی از دانش‌ها مانند ریاضیات، ابزار منطق‌اند و به دقت ذهنی کمک می‌کنند.
 - ۴) در تصور ما از یک درخت واقعی، یکی از ویژگی‌های مفهوم، «وجود داشتن» است.
- ۸۶. هر استدلال درستی از تشکیل می‌شود و اصلی‌ترین حیطة کاربرد علم منطق می‌باشد.**

- ۱) تصدیق‌های معلوم - ارزیابی و فهم اندیشه‌های فلسفی
- ۲) تصدیق‌های مجهول - بهبود روش تعلیم و تعلم و کاهش و پیش‌گیری از خطا در آن‌ها
- ۳) تصدیق‌های معلوم - استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح در تمام عرصه‌های اندیشه
- ۴) تصدیق‌های مجهول - فهم استدلال‌های آگهی‌های تجاری و استفاده بهتر از معلومات ریاضی

۸۷. آن‌گاه که قضایای معلوم، یاور و مدد رسان انسان به کشف مجهول قرار گیرد، و آن‌گاه که تصورات معلوم، وسیله فهم تصور مجهول، به ترتیب

خارج ۸۷

کدام امر تحقق پیدا می‌کند؟

- ۱) تصرف ذهن در معلومات تصدیقی (استدلال) - تصرف ذهن در معلومات تصویری (تعریف)
- ۲) تصرف ذهن در معلومات تصدیقی (استدلال) - تصرف ذهن در معلومات تصویری (استدلال)
- ۳) وسیله قرار دادن تصورات معلوم (تعریف) - وسیله قرار دادن تصدیقات معلوم (استدلال)
- ۴) وسیله قرار دادن تصورات معلوم (استدلال) - وسیله قرار دادن تصدیقات معلوم (تعریف)

۸۸. هنگامی که می‌خواهیم به چستی یک تصور پی ببریم از استفاده می‌کنیم و کدام گزینه در مورد تصدیق نادرست است؟
- تعریف - در حکم و قضاوت وجود دارد.
 - استدلال - گاهی در تصدیقات اوصافی را از چیزی سلب می‌کنیم.
 - تعریف - در تصدیقات تنها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم.
 - استدلال - می‌توان در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت بدهیم.
۸۹. تصور مجهول را باید از و تصدیق مجهول را باید از به دست آورد.
- تصدیق‌های مجهول - تصورات مجهول
 - تصورات مجهول - تصدیق‌های مجهول
 - تصدیق‌های معلوم - تصورات معلوم
 - تصورات معلوم - تصدیق‌های معلوم
۹۰. منطق با روش‌های جلوگیری و مواجهه با انواع مغالطات را بیان می‌دارد و آن چه سبب اشتباه ما در استدلال می‌شود می‌باشد.
- بیان قوانین حاکم بر ذهن - به کارگیری نادرست تصورات مجهول
 - ارتقاء سطح تفکر و آموزش - به کارگیری نادرست تصورات مجهول
 - ارتقاء سطح تفکر و آموزش - به کارگیری نادرست تصدیقات معلوم
 - بیان قوانین حاکم بر ذهن - به کارگیری نادرست تصدیقات معلوم
۹۱. کدام گزینه نادرست است؟
- در تعریف مفاهیم، همواره تصورات مجهول برای ما روشن می‌شوند.
 - علم منطق، دانشی کاربردی است که آموختن آن باید به صورت علمی باشد.
 - معلوم ساختن یک قضیه مجهول به کمک قضایای دیگر، استدلال نامیده می‌شود.
 - امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها بیش از پیش نیازمند علم منطق هستیم.
۹۲. تعریف چیست؟
- روشن کردن تصورات معلوم به وسیله تصورات مجهول
 - حرکت از مفاهیم معلوم به سمت مفاهیم مجهولات
 - آشنایی با تصورات مجهول به وسیله تصدیقات معلوم
 - شناخت تصدیق‌های معلوم از راه تصورات معلوم
۹۳. کدام گزینه صحیح نیست؟
- هرگاه بخواهیم از تعریف استفاده کنیم با مفاهیم معلوم و مجهول سروکار داریم.
 - منطق با آموزش شیوه درست اندیشیدن در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه است.
 - هر تصور معلوم یا مجهولی منحصرأ یک تعریف محسوب می‌شود.
 - لازمه ورود به مبحث تعریف و استدلال آشنایی با الفاظ و قضایا است.
۹۴. زمانی که می‌گوییم هدف منطق این است که به ما شیوه درست اندیشیدن را بیاموزد، منظور از «درست اندیشیدن» در واقع و است.
- درست فکر کردن - درست استدلال کردن
 - درست فکر کردن - درست تعریف کردن
 - درست تعریف کردن - درست استدلال کردن
 - درست تعریف کردن - درست تصدیق کردن
۹۵. هر استدلال صحیحی از تشکیل می‌شود و مهم‌ترین حیطة کاربرد علم منطق در می‌باشد.
- تصدیق‌های معلوم - استدلال آوری و تعریف کردن صحیح
 - تصدیق‌های مجهول - جلوگیری از خطاهای اندیشه
 - تصدیق‌های معلوم - بهبود روش تعلیم و تعلم و ارزیابی اندیشه‌های فلسفی
 - تصدیق‌های مجهول - فناوری هوشمند و استفاده بهتر از معلومات ریاضی
۹۶. کدام گزینه در مورد استدلال، صحیح می‌باشد؟
- در خصوص ارتباط یک قضیه با قضیه‌ای دیگر سخن می‌گوید.
 - در آن با واقعیت داشتن یا عدم واقعیت یک مفهوم سروکار داریم.
 - در آن به وسیله تصدیق‌های معلوم، تصدیق مجهول کشف می‌شود.
 - در آن روش صحیح استدلال کردن و جلوگیری از اشتباه بیان می‌شود.
۹۷. نتیجه هر استدلالی یک و مقدمات آن هست.
- تصدیق معلوم - تصور معلوم
 - تصدیق معلوم - تصدیق معلوم
 - تصدیق مجهول - تصدیق معلوم
 - تصدیق مجهول - تصور معلوم
۹۸. مفاهیم تعریف باید روشن باشد و مصادیق مفهوم را دربرگیرد تا تعریف درست باشد.
- به طور کلی - همه
 - به طور کلی - بخشی از
 - برای مخاطب - بخشی از
 - برای مخاطب - همه

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

آزمون گاج

.۹۹ مباحث علم منطق هستند که در آن‌ها

- ۱) تصور و تصدیق - روش صحیح اندیشیدن آموزش داده می‌شود.
- ۲) تعریف و استدلال - حتماً از مفاهیم و جملات مجهول استفاده می‌شود.
- ۳) تصور و تصدیق - حتماً از مفاهیم و جملات مجهول استفاده می‌شود.
- ۴) تعریف و استدلال - روش صحیح اندیشیدن آموزش داده می‌شود.

آزمون گاج

.۱۰۰ تفکر به معنای منطقی آن یعنی

- ۱) حرکت ذهن از معلومات به مجهولات
- ۲) دقت در اندوخته‌های ذهنی
- ۳) اشتغال ذهن به دانسته‌ها
- ۴) حرکت ذهن از معلوم فعلی به معلوم پیشین

.۱۰۱ در تاریخ فلسفه، گروهی از فلاسفه معتقدند که همه شناخت‌های انسان پس از ادراک جهان پیرامون به وجود می‌آید و ذهن انسان در هنگام

آزمون گاج

تولد خالی از شناخت است و مانند لوح سفید به مرور با تجربه جهان پرمی‌شود، اگر نظر این فلاسفه را بپذیریم،

- ۱) تفکر به معنای منطقی آن غیرممکن خواهد بود.
- ۲) تفکر به معنای منطقی آن بعد از تجربه جهان پیرامون ممکن است.
- ۳) پیش از تجربه جهان پیرامون می‌توان درباره جهان اندیشید.
- ۴) هم پیش از تجربه و هم پس از تجربه می‌توان از تفکر برای معلوم کردن مجهولات استفاده کرد.

.۱۰۲ لازمه ورود به مبحث تعریف و استدلال به ترتیب آشنایی با و است.

- ۱) تصور - الفاظ
- ۲) الفاظ - قضایا
- ۳) قضایا - مفاهیم
- ۴) تصدیق - قضایا

.۱۰۳ برای پاسخ به چیستی مفاهیم

- ۱) از تصدیقات بهره می‌گیریم.
- ۲) معنای مفهوم را بیان می‌کنیم.
- ۳) از همه دانش‌های خود بهره می‌گیریم.
- ۴) به کمک تصورات به آن پاسخ می‌دهیم.

.۱۰۴ به ترتیب بخش‌های اصلی منطق و حیطه‌های کلی دانش بشری کدام‌اند؟

- ۱) تصور و تصدیق - تعریف و استدلال
- ۲) تصور و تعریف - تصدیق و استدلال
- ۳) تعریف و استدلال - تصور و تصدیق
- ۴) تصدیق و استدلال - تصور و تعریف

.۱۰۵ تقسیم علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال، معلول چیست؟

- ۱) معلوم کردن تصورات و تصدیق‌های مجهول از طریق تعریف و استدلال
- ۲) تقسیم شدن دانش بشری به دو بخش تعریف و استدلال
- ۳) منطق، علم آموزش روش صحیح اندیشیدن است.
- ۴) رسالت علم منطق جلوگیری از مغالطات است.

آزمون گاج

.۱۰۶ کدام گزینه، می‌تواند دلیل تقسیم شدن منطق به دو بخش «تعریف» و «استدلال» باشد؟

- ۱) استفاده از تصورات معلوم برای کشف تصور مجهول
- ۲) استفاده از تصدیقات معلوم برای کشف تصدیق مجهول
- ۳) وجود حکم و قضاوت در تصدیق و عدم آن در تصور
- ۴) خطای اندیشه در دو حوزه تعریف و استدلال روی می‌دهد.

آزمون گاج

.۱۰۷ وقتی یک مفهوم را تعریف می‌کنیم، آن مفهوم باید برای باشد.

- ۱) مخاطب، مجهول
- ۲) مخاطب، معلوم
- ۳) ما، مجهول
- ۴) ما و مخاطب، معلوم

.۱۰۸ کدام یک از گزینه‌های زیر صحیح می‌باشد؟

- ۱) استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری هستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داریم.
- ۲) مواردی مانند «سیمرغ پرنده افسانه‌ای» و «درختان در روز اکسیژن تولید می‌کنند» تصدیق می‌باشند.
- ۳) تمامی آگهی‌های تجاری نوعی تعریف هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرید.
- ۴) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات، بیش از پیش نیازمند علم منطق هستیم تا شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را بیاموزیم.

آزمون گاج

.۱۰۹ کدام گزینه شامل یک تعریف است؟

- ۱) منظومه شمسی به دور خورشید می‌گردد.
- ۲) همه پندهای پدربزرگ را به خاطر بسپار.
- ۳) اگر آفتاب برآید تاریکی نماند.
- ۴) استدلال نوعی تفکر و پاسخ به چرایی است.

.۱۱۰ کدام گزینه بیانگر تعریف نمی‌باشد؟

- ۱) علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است منطق نام دارد.
- ۲) اقتصاد تخصیص منابع محدود به نیازهای نامحدود است.
- ۳) چراغ راهنمایی، چراغی است که هدایت‌گر عابران پیاده و حاملان وسایل نقلیه در معابر است.
- ۴) از آن‌جایی که منطق از ذهن انسان سرچشمه می‌گیرد باید گفت منطق دانان کاشفان علم منطقد نه مبدع آن.

۱۱۱

اگر کسی بپرسد؛ «کنکور چیست؟» و «چرا برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه‌ریزی لازم است؟» به ترتیب، برای پاسخ دادن به این سؤال‌ها از چه چیزی استفاده می‌کنیم؟

آزمون گاج

- (۱) تصدیقات معلوم او - تصدیقات معلوم او
(۲) تصورات معلوم خود - تصدیقات معلوم خود
(۳) تصدیقات معلوم خود - تصورات معلوم خود
(۴) تصورات معلوم او - تصدیقات معلوم او

۱۱۲

هنگامی که می‌خواهیم ذهن شنونده را با پیام‌رسان‌های گوشه همراه، آشنا کنیم چه می‌کنیم؟
(۱) برای او استدلال می‌کنیم.
(۲) به کمک تصدیقات معلوم، زوایای مجهول آن را روشن می‌کنیم.
(۳) به او نشان می‌دهیم.
(۴) با عمل تعریف کردن ذهن او را آگاه می‌کنیم.

۱۱۳

کدام گزینه، حاوی یک «تعریف» نیست؟

- (۱) نظریه، مجموعه‌ای از قوانین علمی منسجم محسوب می‌شود.
(۲) توصیف، بیان دقیق و روشن مفهوم موردنظر و ویژگی‌های آن است.
(۳) در تبیین، به بیان چرایی یک پدیده پرداخته می‌شود.
(۴) روش‌های علمی، عینی و قابل تکرار هستند پس قابلیت تسری به سایرین را دارند.

۱۱۴

هر یک از موارد زیر، به ترتیب، جزو کدام بخش از علم منطق می‌باشند؟
(الف) قابل اطمینان نبودن تمثیل، به دلیل نتایج نادرستی که به بار می‌آورد.
(ب) زبان، وسیله ارتباط با جهان خارج است.

(ج) جملات خبری جملاتی هستند که قابلیت صدق و کذب دارند.

(د) از عینگی بودن فرد به ضعیف بودن چشم‌های وی پی بردن

- (۱) تعریف - تعریف - استدلال - استدلال
(۲) تعریف - استدلال - تعریف - استدلال
(۳) استدلال - تعریف - تعریف - استدلال
(۴) استدلال - تعریف - استدلال - تعریف

۱۱۵

کدام عبارت می‌تواند به عنوان مقدمه یک استدلال به کار گرفته شود؟

- (۱) منحنی بودن دایره (۲) دایره منحنی است (۳) اختلاف شیر با شیر (۴) اسطوره بودن رستم

یک قدم تا ۱۰۰

۱۱۶

با توجه به حکایت زیر، کدام گزینه درست است؟

«استادی منطق را به شاگردان خود تعلیم داد و از ایشان خواست تا به بازار شهر بروند و ببینند که مردم تا چه اندازه با منطق آشنا هستند و آیا از آن استفاده می‌کنند؟ شاگردان پس از بازگشت گفتند: هیچ کس در بازار منطق نمی‌دانست، زیرا کسی حتی یک اصطلاح منطقی نیز در بازار به کار نمی‌برد. استاد گفت: پس منطق را به خوبی نیاموخته‌اید!»

- (۱) اگر منطق دانان قواعد ذهن را کشف نکنند، انسان نمی‌تواند منطقی رفتار کند.
(۲) انسان به صورت طبیعی در بعضی مواقع بر اساس قواعدی می‌اندیشد؛ پس منطق دانان باید قواعد ذهن را طراحی کنند تا انسان همیشه منطقی رفتار کند.
(۳) منطق علمی است کاربردی که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.
(۴) ذهن انسان بدون دانستن قواعد منطق، از قواعد ذهنی استفاده و آنها را در زندگی به کار می‌برد.

۱۱۷

معلوم کردن یک تصدیق مجهول از طریق دو تصدیق معلوم امکان پذیر است، هر تصدیق حداقل از تصور تشکیل شده است.

- (۱) حداکثر - دو (۲) حداکثر - سه (۳) حداقل - سه (۴) حداقل - دو

آزمون گاج

۱۱۸

کدام گزینه در خصوص قواعد حاکم بر ذهن آدمی صحیح می‌باشد؟

- (۱) اکتسابی هستند.
(۲) منطق دانان لزوماً آن‌ها را رعایت می‌کنند.
(۳) اثبات‌شدنی و انکارشدنی هستند.
(۴) به صورت فطری در جوهره وجود آدمی وجود دارند.

۱۱۹

کدام مورد در حیطه کاربرد منطق نیست؟

- (۱) منطق یکی از ابزارهای ویژه فلسفه بوده است.
(۲) منطق یکی از شاخه‌های مهم رشته ریاضی به شمار می‌آید.
(۳) بخش مهمی از مطالعات فلسفی به مباحث منطقی اختصاص دارند.
(۴) در دانش‌های حقوق و روان‌شناسی و علوم اجتماعی کاربرد وسیعی دارد.

۱۲۰

کدام گزینه از دلایلی که ما به خاطر آن در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم نمی‌تواند باشد؟

- (۱) استفاده از انواع استدلال و تعریف در سخنان روزانه (۲) سرازیری حجم انبوهی از اطلاعات توسط رسانه‌های فراگیر
(۳) ارزیابی و فهم اندیشه‌های فلسفی رایج در هر زمان (۴) گرفتن تصمیم‌های درست در نتیجه تفکر صحیح

۱۲۱. به چه علت ما در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم؟

- (۱) به منظور متقاعد کردن افراد در مباحثات
 (۲) به منظور درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن
 (۳) به منظور دسته بندی و توضیح قواعد ذهن
 (۴) به منظور جلوگیری از خطا در تعلیم و تعلم

۱۲۲. رابطه علم منطق با دیگر علوم مانند می باشد و یک تصور است.

- (۱) موتور ماشین و خود ماشین - سیمرغ
 (۲) سیستم حرارتی ماشین - حیوان ناطق
 (۳) سیستم کنترلی ماشین - انسانیت
 (۴) چراغ که مسیر حرکت ماشین را روشن می کند - ستاره آبی

۱۲۳. فقط از طریق علم منطق می توانیم

- (۱) مبنای علمی مورد نیاز علوم دیگر را به دست آوریم.
 (۲) با سرعت و دقت بیشتری متوجه خطاهای ذهن خود شویم.
 (۳) از قوانین طبیعی حاکم بر ذهن انسان استفاده کنیم.
 (۴) مغالطات افراد را بفهمیم و گفتاری عاری از مغلطه داشته باشیم.

۱۲۴. مقصود اصلی ارسطو از این که «انسان حیوان ناطق است» چیست؟

- (۱) انسان با استفاده از قوه نطق و زبان خود، استدلال می کند. (۲) انسان در هنگام استدلال به نحوی با خود نطق می کند.
 (۳) بدون سخن گفتن، شناخت جهان پیرامون برای انسان ممکن نیست. (۴) تعقل و تفکر آدمی در سخن گفتن او نمود پیدا می کند.

۱۲۵. واژگان کدام گزینه جاهای خالی را به درستی پر می کند؟

الف) رخ دادن مغالطات در فرایند تفکر است.

ب) یاد گرفتن عوامل لغزش ذهن در مغالطات به ما کمک می کند.

ج) مغالطات را شمرد.

- (۱) طبیعی - پیشگیری - می توان
 (۲) غیرطبیعی - پیشگیری - نمی توان
 (۳) طبیعی - درمان - می توان
 (۴) غیرطبیعی - درمان - نمی توان

۱۲۶. در کدام یک از موارد زیر به سلب یا ثبوت نسبت در یک مفهوم اشاره شده است؟

- (۱) آن جا که تو خفته ای
 (۲) جام آن بوسه که می سوخت مرا
 (۳) که و عظم بی عملان واجب است نشنیدن
 (۴) گر نمی خواهی جهانی را خراب

۱۲۷. هدف اصلی سنجش در علم منطق چیست؟

- (۱) تأکید بر شیوه درست استفاده از ذهن
 (۲) افزایش دقت در تشخیص خطاهای ذهن
 (۳) ارزیابی منطق از حیث مقدار و کمیت
 (۴) ارزیابی قواعد اثبات شدنی ذهن

۱۲۸. موارد مرتبط با عبارت های زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

الف) این ویژگی علم منطق علت تشبیه آن به ترازوی اندیشه است.

ب) منطق دانان از این طریق راه جلوگیری از مغالطات را نشان داده اند.

- (۱) کاربردی بودن، بررسی انواع خطاهای ذهن
 (۲) کاربردی بودن، احصاء و شمارش خطاهای ذهن
 (۳) ابزار بودن، بررسی انواع خطاهای ذهن
 (۴) ابزاری بودن، احصاء و شمارش خطاهای ذهن

۱۲۹. رابطه بین دو مفهوم علم و تصور، بین دو مفهوم کدام گزینه برقرار است؟

- (۱) تعریف و استدلال (۲) علم منطق و تعریف (۳) تصور و تعریف (۴) هیچ کدام

۱۳۰. نمودار و محتوای کدام گزینه به یک تعریف اشاره دارد؟

(۱) آسمان چیست؟ آسمان همان ستارگان است.

تصور مجهول مجموعه تصورات معلوم

(۲) چرا بزرگترین سیاره منظومه شمسی زرد است؟ به دلیل وجود برخی گازها در سطح آن

تصور مجهول مجموعه تصورات معلوم

(۳) دکتر کیست؟ کسی که مدرک PHD دارد.

تصور مجهول تصدیق معلوم

(۴) آیا پلیس ایران از مرسدس بنز به عنوان خودروی سازمانی استفاده می کند؟ بله

تصدیق مجهول تصور معلوم

۱۳۱. کدام گزینه به نحوی به یک تعریف اشاره دارد؟

- (۱) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی
 (۲) دل دار که گفتا به توام دل نگران است / گو می رسم اینک به سلامت نگران باش
 (۳) فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب / چنان بردند صبر از دل که ترکان خوان یغما را
 (۴) فقط به فکر خودت باش، ای دل عاشق / که خودشناسی تو جز خدشناسی نیست

۱۳۲. قرار دادن واژه «چرا» در ابتدای کدام گزینه عبارت معناداری می‌سازد؟

- (۱) گر رود دیده و عقل و خرد و جان
- (۲) نگاه عمیقی که او به زندگی داشت
- (۳) شیشه نزدیک‌تر از سنگ ندارد خویشی
- (۴) تا زنگ تلفن سارا را از خواب بیدار کند

آزمون گاج

۱۳۳. درباره «منطق و مغالطه» نمی‌توان گفت:

- (۱) ممکن است کسی که در یک استدلال پیچیده دچار مغالطه نمی‌شود، اصلاً از علم منطق آگاهی نداشته باشد.
- (۲) وقتی کسی سفسطه می‌کند؛ یعنی یا منطق بلد نیست یا بلد است و از آن استفاده نمی‌کند.
- (۳) در زندگی روزمره، مغالطه‌های زیادی اتفاق می‌افتند که لزوماً عمدی نیستند.
- (۴) ما در منطق با قواعدی آشنا می‌شویم که ذهن به طور طبیعی این قواعد را رعایت می‌کند.

۱۳۴. کدام گزینه در خصوص خطای اندیشه صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) محتوای بی‌شمار و صورت محدود دارد.
- (۲) رخ دادن آن‌ها در روند تفکر طبیعی نیست.
- (۳) هم در تعریف و هم در استدلال رخ می‌دهد.
- (۴) می‌توانند به صورت عمدی یا غیرعمدی مطرح شوند.

آزمون گاج

۱۳۵. کدام گزینه درباره عبارت «کسی که خواهان خداوند است» درست است؟

- (۱) هیچ حکمی را بیان نکرده است.
- (۲) یک تصدیق و پنج تصور دارد.
- (۳) تصدیقی شامل چهار تصور است.
- (۴) یک جمله است، ولی تصدیق نیست.

۱۳۶. کدام یک از گزینه های زیر نمی‌تواند مورد قضاوت قرار گیرد؟

- (۱) نیست در دیده ما منزلتی دنیا را
- (۲) بر دل تنگ به خروار بگیریم ز غمت
- (۳) بگشای خدایا که گشاینده تویی
- (۴) جانم از تنگی این دل به لب آمد بی تو

۱۳۷. در مورد جمله «در صحن چمن روی دل افروز خوش است» چه می‌توان گفت؟

- (۱) صفتی به چیزی نسبت داده شده است.
- (۲) یکی از بخش‌های اصلی علم منطق است.
- (۳) در آن هیچ تصویری به‌کار نرفته است.
- (۴) به واقعیت داشتن یا نداشتن آن کاری نداریم.

۱۳۸. در همه گزینه‌ها به جز گزینه حکم و قضاوت وجود دارد.

- (۱) این دسته که بر گردن او می‌بینی - بر آستان تو مشکل توان رسید آری
- (۲) گر چه دوریم از بساط قرب همت دور نیست - ای خاک اگر سینه تو بشکافند
- (۳) این سبزه که امروز تماشاگاه ماست - آن قصر که جمشید در او جام گرفت
- (۴) تیری که زدی بر دلم از غمزه خطا رفت - جان ما سوخت پیرسید که جانانه کیست

آزمون گاج

۱۳۹. دو حیطة اصلی منطق تعریف و استدلال است، چون

- (۱) بدون تصور و تصدیق نمی‌توان تعریف و استدلال کرد.
- (۲) در تمام زندگی روزمره چاره‌ای جز استفاده از آن‌ها نداریم.
- (۳) در تعریف و استدلال از معلومات استفاده می‌شود.
- (۴) تعریف و استدلال از اقسام تفکر هستند.

آزمون گاج

۱۴۰. کدام گزینه درباره معلوم و مجهول بودن اجزای استدلال زیر درست است؟

«معلم در کلاس است، چون در خانه نیست.»

- (۱) جزء اول مجهول و جزء دوم معلوم است.
- (۲) جزء دوم مجهول و جزء اول معلوم است.
- (۳) هر دو جزء بعد از استدلال معلوم‌اند.
- (۴) هر دو جزء قبل از استدلال مجهول‌اند.

آزمون گاج

۱۴۱. کدام گزینه با «تعریف» معلوم می‌شود؟

- (۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
- (۲) تو را من زهر شیرین خوانم ای عشق
- (۳) آن یار کزو گشت سر دار بلند
- (۴) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی

۱۴۲. برای مشخص کردن کدام یک از عبارتهای زیر نیاز به تعریف است؟

- (۱) زردی آسمان در لحظه غروب خورشید در سواحل شمال ایران
- (۲) نیازمند علمی هستیم که ما را از هرگونه بیماری جسمی و روحی مصون نگه دارد.
- (۳) انتشارات بین‌المللی گاج، برترین انتشارات در زمینه چاپ کتب کمک آموزشی می‌باشد.
- (۴) دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳ تأسیس شد و اکنون نماد آموزش عالی کشور می‌باشد.

۱۴۳. پیش شرط آشنایی با استدلال آشنایی با است و آنچه منطق را از پزشکی جدا می‌کند است.

- (۱) مفاهیم و الفاظ - آموزش روش جلوگیری از خطا
- (۲) مفاهیم و الفاظ - آموزش روش درست کار
- (۳) قضیه - آموزش روش جلوگیری از خطا
- (۴) قضیه - آموزش روش درست کار

۱۴۴. تأکید منطق بر است تا از این طریق قادر به که باشیم.

- ۱□ تعریف و استدلال - جلوگیری از خطاهای ذهن - بی‌شمارند
 ۲□ آموزش شیوه صحیح اندیشیدن - تشخیص خطای ذهن - بی‌شمارند
 ۳□ پدید آمدن بنای فکری مستحکم - کشف خطاهای ذهن - بی‌شمارند
 ۴□ آموزش شیوه درست اندیشیدن - فهم دقیق مسائل فلسفی - قابل شمارش اند

۱۴۵. کدام گزینه موارد صحیح و غلط را به ترتیب مشخص کرده است؟

- الف) منطق در درون انسان شکل می‌گیرد. (ب) ممکن نیست قواعد ذهن دچار اشتباه شود.
 ج) تدوین قواعد حاکم بر ذهن بر عهده علم منطق است. (د) تبحر در منطق نیازمند تمرین و ممارست است.
 ۱□ صحیح - غلط - صحیح - صحیح
 ۲□ غلط - صحیح - صحیح - غلط
 ۳□ صحیح - غلط - صحیح - غلط
 ۴□ صحیح - غلط - غلط - صحیح

۱۴۶. کدام گزینه تعبیر کامل‌تری از منطق و مغالطات است؟

- ۱□ علم منطق به شناخت مغالطات می‌پردازد تا راه پیشگیری از مغالطات را بیان کند.
 ۲□ پیشگیری از مغالطات از طریق بیان قوانین حاکم بر ذهن صورت می‌گیرد.
 ۳□ مغالطات همان بیماری‌های تفکر هستند که تعداد دقیق آن‌ها مشخص نیست.
 ۴□ علم منطق بر آموزش شیوه استدلال کردن تأکید دارد.

۱۴۷. کدام گزینه تعریف جامعی از تفکر در منطق ارائه می‌دهد؟

- ۱□ کشف مجهول دارای حکم با کمک جملات کامل
 ۲□ شناخت امور مجهول با کمک مفاهیم معلوم
 ۳□ توضیح و تفسیر درست و واضح قواعد حاکم بر ذهن
 ۴□ آگاهی به مجهولات با کمک معلومات

۱۴۸. کدام گزینه در توضیح هدف و موضوع دانش منطق، به ترتیب مناسب‌تر است؟

- ۱□ دسته‌بندی دانش‌های انسان - تعریف و استدلال
 ۲□ جلوگیری از خطای اندیشه - تصور و تصدیق
 ۳□ جلوگیری از خطای اندیشه - تعریف و استدلال
 ۴□ آموزش شیوه درست اندیشیدن - معلوم و مجهول

۱۴۹. درباره تصدیق می‌توانیم بگوییم که

- ۱□ هر جمله کاملی یک تصدیق است.
 ۲□ در هر تصدیقی الزاماً چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم.
 ۳□ هر جمله انشایی می‌تواند یک تصدیق باشد.
 ۴□ هر تصدیقی از چند تصور تشکیل شده است.

۱۵۰. درباره تصور می‌توانیم بگوییم که

- ۱□ همان مفهوم است و ممکن است جزئی باشد و حتماً دارای مصداق واقعی است.
 ۲□ معنای کلمه است که ممکن نیست دارای مصداق فرضی باشد.
 ۳□ دقیقاً همان تصویری از اشیا است که در ذهن تشکیل می‌شود.
 ۴□ همان مدلول لفظ است که ممکن است دارای مصداق خارجی باشد.

۱۵۱. در کدام گزینه، به واقعیت داشتن و نداشتن کاری نداریم؟

- ۱□ بشنو این نی چون شکایت می‌کند
 ۲□ راز از همه ناکسان نهان داشت
 ۳□ خرسند همی بودم در دام تو من
 ۴□ تا هشیارم طرب ز من پنهانست

۱۵۲. کدام گزینه به یک تصدیق اشاره دارد؟

- ۱□ ساقیا! بده جامی، زان شراب روحانی
 ۲□ خانه دل ما را از کرم، عمارت کن
 ۳□ بهر امتحان ای دوست، گر طلب کنی جان را
 ۴□ ما ز دوست غیر از دوست، مقصدی نمی‌خواهیم

۱۵۳. کدام یک از موارد زیر می‌تواند مقدمه یک استدلال باشد؟

- ۱□ اگر تو فارغی از حال دوستان یارا
 ۲□ بیا تا قدر یک‌دیگر بدانیم
 ۳□ مگذران روز سلامت به ملامت
 ۴□ پرده‌دار حریم حرمت اوست

۱۵۴. کدام گزینه از وظایف منطق دانان است؟

- ۱□ اختراع قواعد حاکم بر ذهن
 ۲□ دسته‌بندی خطاهای ذهن
 ۳□ جلوگیری از خطای اندیشه
 ۴□ ساخت محتوای اندیشه

۱۵۵. کدام گزینه به شباهت علم منطق با پزشکی اشاره نکرده است؟

- (۱) هر دو علم ابزاری در خدمت سایر علوم هستند.
 (۲) در هر دو روش‌های پیشگیری از خطا بیان می‌شود.
 (۳) در هر دو روش‌های درمان خطاها بیان می‌شود.
 (۴) هر دو کارکرد طبیعی اعضا را بررسی می‌کنند.

۱۵۶. کدام گزینه درباره حیطه کاربرد علم منطق درست است؟

- (۱) انسان تنها زمانی که در معرض مغالطه قرار می‌گیرد، به علم منطق نیاز دارد.
 (۲) قواعد علم منطق علاوه بر منطق دانان، توسط سایر مشاغل نیز استفاده می‌شود.
 (۳) باتوجه به پیشرفت علوم، منطق در زندگی امروز، کاربرد کمتری نسبت به قبل دارد.
 (۴) دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی در سراسر زندگی به کار می‌رود.

۱۵۷. کدام گزینه درباره قواعد حاکم بر ذهن انسان درست است؟

- (۱) این قواعد به صورت اختیاری توسط انسان‌ها به کار گرفته می‌شود.
 (۲) این قواعد توسط منطق دانان تأسیس و معرفی و طبقه‌بندی می‌شوند.
 (۳) قواعد حاکم بر ذهن انسان همواره دچار خطا و لغزش‌های معمول می‌شود.
 (۴) قواعد حاکم بر ذهن انسان طبیعی است و از ذات آدمی سرچشمه می‌گیرد.

۱۵۸. کدام گزینه درباره خطای اندیشه درست نیست؟

- (۱) همان مغالطه‌ها هستند که رخ دادن آن‌ها در فرایند تفکر، طبیعی است.
 (۲) مغالطه‌ها تعداد بی‌شماری دارند که شمارش آن‌ها از وظایف منطق دانان نیست.
 (۳) این خطاهای ذهنی ممکن است به صورت ارادی یا غیرارادی در فرایند تفکر رخ دهند.
 (۴) ممکن است خطای اندیشه برای هر انسانی حتی برترین منطق دانان نیز رخ دهد.

۱۵۹. کدام گزینه جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) علت تأکید منطق بر آموزش درست اندیشیدن است.

ب) وجه تسمیه منطق به ترازوی اندیشه است.

- (۱) جلوگیری دائمی از به دام افتادن در مغالطه - کارکرد مشابه هر دو برای سنجیدن
 (۲) جلوگیری دائمی از به دام افتادن در مغالطه - کارکرد مشابه هر دو برای کاربردی بودن
 (۳) تشخیص خطاهای بی‌شمار ذهن - کارکرد مشابه هر دو برای کاربردی بودن
 (۴) تشخیص خطاهای بی‌شمار ذهن - کارکرد مشابه هر دو برای سنجیدن

۱۶۰. کدام گزینه به ترتیب تصور و تصدیق بودن عبارات زیر را به درستی مشخص کرده است؟

امیرمحمد - آزمون که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد - با خم موی پریشان گریه کن - قانون مجازات اسلامی تدوین شد - نهایتاً تا فردا آزمون را تحلیل خواهیم کرد - چه آزمون سختی!

- (۱) تصور - تصور - تصدیق - تصدیق - تصور - تصور
 (۲) تصور - تصور - تصور - تصور - تصدیق - تصدیق
 (۳) تصور - تصدیق - تصدیق - تصدیق - تصدیق - تصور
 (۴) تصور - تصدیق - تصدیق - تصدیق - تصور - تصور

۱۶۱. کدام گزینه دارای حکم و قضاوت است؟

- (۱) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
 (۲) دل اگر خداشناسی همه در رخ علی بین
 (۳) نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت
 (۴) به امید آن‌که شاید برسد به خاک پایت

۱۶۲. کدام گزینه درباره تصور و تصدیق فلسفه درست است؟

- (۱) تصور هندوانه درختی و موز بوته‌ای، تصور نادرستی است. (۲) نمی‌توان گفت هر تصدیق، از چند تصور تشکیل شده است.
 (۳) تصور و تصدیق دو بخش اصلی علم منطق هستند. (۴) می‌توان گفت لزوماً هر تصدیقی یک جمله کامل است.

۱۶۳. کدام گزینه به تعریف در علم منطق اشاره می‌کند؟

- (۱) تعریف، استدلال معلوم به سوی مجهول است.
 (۲) تعریف، فرایندی از تفکر برای روشن کردن مجهول است.
 (۳) اجزای تعریف همان تصورات دارای حکم و قضاوت هستند. (۴) هدف نهایی تعریف، تهیه محتوای صحیح برای سایر علوم است.

منطق و فلسفه

پاسخ‌های تشریحی

درس اول

۱ ماچه بخواهیم و چه نخواهیم، موجودی متفکر هستیم (غیر ارادی بودن تفکر) ذهن با اندیشه کردن زنده است. منطق ما را در جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌کند.

۲ نقش دانش منطق بهره‌برداری بهتر از فرایند طبیعی تفکر است. **۳** ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد. **۴** منطق دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد، به همین دلیل با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص داد.

۲ منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورات عمل‌های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.

۳ علم منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به‌کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود؛ اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۴ منطق در وجود آدمی، طبیعی است و انسان بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی به کار می‌برد. منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد و صرف دانستن قواعد آن کافی نیست. منطق همچون سیستم کنترلی است و باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود و به عنوان ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست نه ماده و محتوا.

۵ به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد باعث می‌شود که سریع‌تر و دقیق‌تر بتوانیم عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص دهیم. این اصلی‌ترین علت به‌کارگیری علم منطق می‌باشد. **۶** علم منطق از قواعدی تشکیل شده است که این قواعد توسط بشر کشف شده است، نه طراحی.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ منطق ابزاری است در خدمت سایر علوم؛ یعنی مثل سیستم کنترلی، در مقابل خطاها هشدار می‌دهد.

۲ هر چند تبحر در منطق فقط با خواندن دستورات عمل‌های نظری ممکن نیست و علاوه بر خواندن، باید آن‌ها را به کار برد و ممارست کرد؛ ولی منطق دستورات عمل‌های نظری نیز دارد.

۳ یادگیری علم منطق مانند دوچرخه‌سواری است و تبحر در آن نیازمند تمرین و ممارست است.

۴ تمام مردم در زندگی روزمره خود از قواعد منطقی استفاده می‌کنند. **۵** تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمار (نامحدود) است باشیم.

۶ منطق دانان به کشف قواعد ذهن می‌پردازند نه به ایجاد یا ابداع آنان.

در مورد قواعد ذهن } کشف = یافتن، پیدا کردن، نشانه دادن، آشنا کردن ← درست ابداع = ساختن، ایجاد کردن، پدید آوردن، طراحی کردن ← غلط (منطق)

۱۱ بررسی سایر گزینه‌ها

ذهن انسان همواره در معرض لغزش و خطا می‌باشد و محدود نیست. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود (رد گزینه ۲).

۱۲ ذهن همواره در معرض لغزش است و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود به همین دلیل علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد تا بتوان عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص داد.

نکته دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن، مقدمه‌ای برای بررسی و تشخیص انواع خطاهای ذهن است.

۱۳ موارد اول و سوم درست می‌باشند.

مورد دوم: علمی که در پی جلوگیری از هرگونه خطاهای اندیشه؛ یعنی مغالطه یا سفسطه است منطق نام دارد. که ممکن است عمدی یا غیر عمدی باشد. مورد چهارم: منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۱۴ منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۱۵ ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد. منطق دانان این قواعد را کشف (نه طراحی و یا ابداع) کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

۱۶ به کار بستن قواعد منطقی در کنار کسب آگاهی از آن‌ها و شناخت مغالطه‌ها می‌تواند سبب دوری از مغالطه‌ها شود. سایر گزینه‌ها صحیح می‌باشد.

۱۷ هیچ‌کس خالق و ابداع‌کننده علم منطق نیست و علم منطق از ذهن انسان سرچشمه می‌گیرد و ذهن انسان به صورت طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد.

۱۸ بررسی سایر گزینه‌ها

۱ وجه شباهت میان پزشک و منطق‌دان در این گزینه با یک استدلال منطقی درست مطرح نشده است و صرفاً حاوی یک بیان تمثیلی است.

۲ ذهن انسان به‌طور طبیعی و بر اساس قواعد منطقی می‌اندیشد و در بسیاری از اوقات نیز دچار خطا نمی‌شود.

۳ ذهن آدمی همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار خطا می‌شود. اما این امکان نیز وجود دارد که حتی بدون استفاده از دانش منطق نیز به این لغزش‌ها پی ببرد.

۴ منطق دانان قواعدی را مشخص کرده‌اند که با بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های پیشگیری از مغالطات (که ممکن است عمدی یا غیرعمدی باشند) را بیان می‌کند.

بررسی سایر موارد

الف ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.

ب ذهن انسان به‌طور طبیعی بر اساس قواعدی می‌اندیشد و منطق دانان این قوانین را کشف کرده‌اند (نه تأسیس!)

ج تمرین و ممارست در به‌کارگیری علم منطق (در واقع استفاده از شناختی که از خطاهای ذهن به دست آورده‌ایم) موجب تبحر در آموختن منطق می‌شود و این امر صرفاً از طریق یادگیری عوامل خطای ذهن میسر نمی‌شود.

۳۹ ۱ امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲ آجرها و مواد لازم برای ساختن بنای فکری مستحکم را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۳ آموختن منطق مانند آموختن دوچرخه‌سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورات عمل‌های نظری فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند. پس صرف فراگرفتن منطق باعث جلوگیری از مغالطات نمی‌شود بلکه باید آن را به صورت عملی به کار گرفت.

۴ انسان به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد و منطق باعث شکل‌گیری اندیشه و تفکر نمی‌شود.

۳۰ ۳ منطق فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند و همین آشنایی، ما را در درست اندیشیدن یاری می‌نماید و مانع بروز برخی اشتباهات در هنگام تفکر می‌گردد.

۳۱ ۲ با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که با به‌کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکم می‌شود ولی این‌گونه نیست که بدون آن، هرگونه اندیشه‌ای - هرچند سست و غلط - ناممکن باشد.

۳ دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن علت تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر مغالطات است، نه پیشگیری از آن‌ها!

۴ ذهن انسان به‌طور طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد. منطق دانان این قواعد را کشف (و نه ایجاد!) کرده‌اند و به صورت علم منطق در اختیار ما گذاشته‌اند.

۳۲ ۱ علم منطق قواعد حاکم بر ذهن انسان را کشف می‌کند نه ابداع.

تذکر علم منطق جدای از ذهن آدمی نیست و ابزاری در خدمت آن است.

۳۳ ۳ منطق دانان قواعدی را که باید رعایت کنیم تا دچار مغالطه نشویم را مشخص کرده‌اند؛ در واقع منطق دانان به خوبی موفق به انجام این کار شده‌اند. اما کاری که منطق دانان موفق به انجام کامل آن نشده‌اند این است که با بررسی و دسته‌بندی خطاهای ذهن، به طور «کامل» راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند، به این علت که خطاهای ذهن بی‌شمارند و قابل بررسی کامل نیستند.

۳۴ ۱ علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی، قواعد ذهن را دسته‌بندی کرده و توضیح داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲ برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی از مغالطه استفاده نمی‌شود، چون خطاها همان مغالطات هستند.

۳ فقط دسته‌بندی قواعد ذهنی موجب تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی نیست، بلکه شرح و توضیح هم لازم است.

۴ قواعد ذهن ابداعی نیست، بلکه کشف‌کردنی است.

۳۰ ۴ منطق دانان قواعد و قوانینی را که باید رعایت کنیم تا دچار خطای فکری یا اصطلاحاً مغالطه (سفسطه) نشویم، مشخص کرده‌اند. رعایت این قوانین موجب می‌شود هیچ استنتاج غلطی رخ ندهد. (البته با فرض صحیح بودن محتوای مقدمات که در حیطة علم مربوط به خود است.)

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ هرکس قواعد علم منطق را به کار ببندد، سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص می‌دهد، پس الزاماً این‌طور نیست که فقط منطق دانان این قواعد را به کار بگیرند.

۲ منطق دانان کوشیده‌اند که طرق پیشگیری از انواع مغالطات به وسیله بررسی و دسته‌بندی انواع خطاهای ذهن را نشان دهند اما به دلیل بی‌شمار بودن خطاهای ذهن موفق به این کار نشده‌اند.

۳ مغالطات در مقام تشبیه کار منطق دانان به کار پزشکان تشبیه به بیماری‌های ذهن می‌شوند اما در واقع بیماری محسوب نمی‌شوند و منطق دانان نیز از آن جهت که بیماری هستند آن‌ها را مطالعه نمی‌کنند بلکه مبارزه منطق دانان با مغالطات در جهت رسیدن به شیوه درست اندیشیدن است.

۲۱ ۳ منطق باعث از بین رفتن همه اشتباهات ذهن و فکر نمی‌شود بلکه با استفاده از منطق، می‌توان از خطای ذهن کاست.

۲۲ ۴ منطق، علمی کاربردی است که تبخّر و مهارت در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد؛ بنابراین این دانش علاوه بر آموزش، نیازمند استفاده و کاربرد است.

۲۳ ۴ علم منطق، روش (شیوه) اندیشیدن را نمی‌آموزد بلکه «روش درست اندیشیدن» را می‌آموزد.

۲۴ ۲ انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ قواعد راهنمایی و رانندگی طبیعی نیستند.

۲ قواعد ذهن مانند آجرهای یک ساختمان نیستند، بلکه این مواد و آجرها از علوم دیگر به دست می‌آیند.

۳ علم منطق باعث تسریع قواعد ذهن نیست.

۲۶ ۴ ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و نیازی به دانستن این قواعد برای به‌کار بردن آن‌ها در زندگی از سوی انسان وجود ندارد.

۲۷ ۲ خطا در حوزه صورت یک استدلال توسط منطق بررسی می‌شود نه محتوای آن. هم‌چنین فرایند تفکر غیرارادی اما فرایند ساماندهی آن ارادی اتفاق می‌افتد.

۲۸ ۳ (صفحه ۵ و ۶ کتاب درسی)

کسی که منطق خوانده و یا حتی دشمن علم منطق است نیز به صورت طبیعی و فطری قوانین منطق را رعایت می‌کند و می‌تواند بدون اشتباه فکر کند. (صفحه ۳ و ۴ کتاب درسی)

تذکر حکایت صفحه ۵ و ۶ کتاب درسی را به یاد آورید! بسیاری از افراد بی‌آن‌که آگاه باشند در حال رعایت قواعد منطق هستند. (حتی دشمنان علم منطق نیز در حال استفاده از این علم هستند.)

۳۲ ۳ منطق در زندگی روزمره انسان‌ها کاربردهای فراوان دارد. از جمله: بحث و گفت‌گویی عادی با دوستان، مطالعه و بررسی کتب فلسفه، مشاهده و بررسی تبلیغات تجاری و ..

با توجه به این‌که منطق، مواد و محتوای علوم مختلف را در اختیار آن‌ها قرار نمی‌دهد و تنها به قواعد درست اندیشیدن می‌پردازد، بنابراین ایجاد و پیدایش علوم لزوماً به منطق ارتباط ندارد.

۳۳ ۳ منطق چارچوب و قالب علوم را مشخص می‌کند و مواد و محتوای دانش‌ها، ارتباطی با منطق ندارد.

۳۴ ۴ این‌که ذهن همواره در معرض خطا و لغزش قرار دارد، نیاز مبرم ما را به آموزش منطق افزایش می‌دهد.

۳۵ ۲ اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرید. که این‌ها نمونه‌هایی هستند که برای بررسی درستی و نادرستی آن‌ها به منطق نیازمندیم.

۳۶ ۱ ما در سراسر زندگی خود، به دانستن منطق نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم بگیریم.

۳۷ ۱ خطاهای ذهن بی‌شمارند و دارای تعداد و انواع مشخصی نیستند و یا حداقل ما قادر به مشخص کردن تعداد دقیق آن‌ها نیستیم.

۳۸ ۴ منطق‌دانان با بررسی انواع خطاهای ذهنی و دسته‌بندی آن‌ها درصدد جلوگیری از آن‌ها برمی‌آیند.

۳۹ ۴ علم منطق از آن جهت که شیوه مصون ماندن از خطاهای اندیشه و مقابله با آن‌ها را بیان می‌کند به علم پزشکی شباهت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ ذهن انسان‌ها به صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد.

۲ تأکید علم منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشیم.

۳ با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

۴ علم منطق برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی، قواعد ذهن را دسته‌بندی کرده و توضیح داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ قواعد ذهنی ابداعی نیستند، بلکه کشف کردنی هستند.

۲ تأکید صرف بر دسته‌بندی قواعد برای تشخیص خطاهای ذهنی، کافی نیست.

۳ خطاهای ذهنی همان مغالطات هستند پس کشف مغالطات برای تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر خطاهای ذهنی کارایی ندارد.

۵۱ ۱ منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌ها است و مواد و محتوای آن علوم در منطق ساخته نمی‌شود، بنابراین منطق به خودی خود باعث پیشرفت علوم و دانش‌ها نخواهد شد بلکه مانند سیستم‌های کنترلی خودرو، شرایط کلی آن را به ما نشان می‌دهد.

۵۲ ۱ مغالطه به بیماری تشبیه شده است زیرا باید از مبتلا شدن به آن جلوگیری کرد و یا در صورت ابتلا درمان کرد.

تذکر عبارت گزینه (۱) از بخشی صحیح و از بخشی غلط است اما در هر

صورت وجه شبه تشبیه ما نیست.

باید بداند مغالطات لزوماً سهوی نیستند بلکه می‌توانند سهوی یا عمدی باشند.

۳۵ ۱ منطق دارای یک فایده ایجابی و یک فایده سلبی است. فایده ایجابی آن شناخت قوانین حاکم بر ذهن است که ذهن آدمی به‌طور طبیعی براساس آن می‌اندیشد. فایده سلبی منطق نیز آشنایی با راه‌های جلوگیری از خطای اندیشه است (رد گزینه ۴) هم‌چنین اندیشیدن شامل هر دو عنصر تعریف و استدلال است و موارد موجود در گزینه‌های «۲» و «۳» نمی‌توانند به تنهایی جواب درست باشند.

۳۶ ۲ تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص مغالطات - که بی‌شمارند - باشیم.

۳۷ ۲ قواعد حاکم بر ذهن انسان طبیعی و تکوینی هستند نه اکتسابی و قراردادی. منطق از جهتی کاربردی است چون در زندگی روزمره استفاده می‌شود و ماهیتی ابزاری دارد. از جهتی نظری است، چون قواعد صوری و دستوری ذهن را بیان می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ فرایند و قواعد تفکر کشف کردنی هستند نه ایجاد شدنی.

۳ منطق هم در تعریف و هم در استدلال از خطای اندیشه جلوگیری می‌کند.

۴ ذهن انسان به‌طور طبیعی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های قواعد تفکر آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.

۳۸ ۳ یادگیری منطق، نیازمند تمرین و ممارست است اما حتی با وجود تبخّر در آن، باید حتماً آن را به‌کار ببریم تا خطاهای ذهن در اندیشیدن را تشخیص دهیم. منطق علاوه بر این‌که علمی نظری است علمی کاربردی و عملی نیز هست.

۳۹ ۳ منطق علمی کاربردی است که تبخّر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. آموختن منطق مانند دوچرخه‌سواری است که باید به‌صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند.

۴۰ ۱ موضوع دانش منطق، براساس نوع آگاهی‌های ذهن یعنی تصور و تصدیق به دو حیطة تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲ توسعه دانش انسان توسط منطق صورت نمی‌گیرد، بلکه این امر توسط سایر علوم محقق می‌شود.

۳ با این‌که منطق مانند سیستم‌های کنترلی خودرو است، ولی باعث حرکت آن نمی‌شود، بلکه فقط هشدار می‌دهد.

۴ در صورتات، به وجود داشتن یا واقعیت داشتن مفهوم، کاری نداریم بلکه فقط با معنا داشتن آن تصور و مفهوم سروکار داریم.

۴۱ ۲ هر یک از ما در سراسر زندگی خود به منطق نیازمندیم زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. پس هر جایی که بخواهیم شیوه صحیح اندیشه کردن را پیش بگیریم (یعنی در سراسر زندگی) آن‌جا حیطة کارکرد منطق خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داشته باشیم بلکه این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند.

۳ اغلب فنون انقاعی نوعی استدلال هستند نه مغالطه؛ اما ممکن است به مغالطه نیز بیانجامند.

۴ دقت کنید که آن‌چه که امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها افزایش یافته؛ نیازمندی ما به دانش منطق است نه حیطة کاربرد منطق؛ حیطة کاربرد منطق همواره سراسر زندگی انسان بوده و خواهد بود.

۶۵ ۳ بررسی سایر موارد

الف) تصدیق در توضیح چرایی‌ها کاربرد دارد.

ج) در تصور کاری به واقعیت داشتن یا نداشتن مفهوم نداریم.

۶۶ ۳ باهوش بودن مائده ← تصور

تصدیق یک جمله خبری است که در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم نه این‌که خواهش و تمنا کنیم! / شراب حرام است ← تصدیق؛ چون دارای نسبت (فعل) می‌باشد. باقی موارد درست ذکر شده‌اند.

بررسی گزینه‌ها

۱) ترشی شام شب: تصور - با هوش بودن مائده: تصور

۲) نوشتن نمایشنامه: تصور - لطفاً پنجره را ببندید (جمله انشائی)

۳) بلیت الکترونیکی: تصور - ارسطو مبدع علم منطق می‌باشد: تصدیق

۴) شراب حرام است: تصدیق - دانش بشری به دو حیطه کلی تقسیم می‌شود: تصدیق

میانبر تشخیص تصور و تصدیق راه تستی داره که بهتره اون رو داخل

تست‌ها تمرین کنید.

اول عبارت، «چرا» را قرار می‌دهیم، اگر معنا داد تصدیق و اگر معنا ندارد تصور است.

هوای سردی که دیدیم ← چرا هوای سردی که دیدیم؟ ← معنا داد؟

خیر ← تصور است.

هوای سرد را دیدیم ← چرا هوای سرد را دیدیم؟ ← معنا داد؟ بله

← تصدیق است.

به صورت کلی اول تصدیق‌ها می‌توان سؤال «چرا» را قرار داد.

۶۷ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها

۱) به دلیل نداشتن نسبت (فعل) نمی‌تواند تصدیق باشد. همچنین تصدیق یک جمله خبری است نه امری!

۲) تصور - تصدیق یک عبارت امری یا خواهشی و امیدی نیست بلکه در آن حکم و قضاوت وجود دارد.

۴) تصدیق - تصور

۶۸ ۲ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم؛ بنابراین «بادبادک در هوا، آب جوش، بازیکن شماره ۶ تیم پرسپولیس و اخبار ساعت ۹ صبح» همگی تصور هستند.

در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا از آن‌ها سلب می‌کنیم؛ بنابراین «زهرا قد بلند است و تصور یکی از حیطه‌های کلی دانش بشری است» تصدیق هستند.

۶۹ ۱ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با

سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم اما در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

تصورات مانند: حرف‌های غیر منطقی / بلیت الکترونیکی / تصدیقات معلوم / محدوده طرح ترافیک

تصدیقات مانند: عاقبت گرگ زاده گرگ می‌شود.

۵۳ ۴ به دلیل این که منطق علمی کاربردی است و تبحر در آن به

تمرین و ممارست نیاز دارد، آن را به دوچرخه‌سواری تشبیه می‌کنیم که باید به صورت عملی فرا گرفته شود؛ ابزاری در خدمت سایر علوم بودن مربوط به ابزاری بودن می‌باشد.

۵۴ ۲ بررسی موارد

الف) مغالطات بی‌شمارند و نمی‌توان تعداد آن‌ها را مشخص کرد.

ب) پیشگیری از شدن به مغالطات نخست نیازمند شناخت آن‌هاست.

ج) هدف نهایی علم منطق جلوگیری از مغالطات است.

۵۵ ۲ دانش منطق همانند رانندگی که فرا گرفتن آن نیاز به تمرین دارد، می‌باشد و صرف دانستن قواعد آن بدون کاربرد آن ره به جایی نمی‌برد.

۵۶ ۴ همان‌طور که علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کند، در علم منطق نیز همراه با بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات ارائه می‌شود.

۵۷ ۱ در هنگام «تصور یک مفهوم» کاری نداریم آن مفهوم واقعیت دارد یا ندارد. در این حالت به همان تصور می‌اندیشیم و درباره واقعیت داشتن یا نداشتن آن یا ارتباط آن با سایر موجودات سخنی و جمله‌ای نمی‌گوییم؛ اما وقتی با «واقعیت مفهوم» سروکار پیدا می‌کنیم پای یک تصدیق در میان است. در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد.

۵۸ ۴ اقرار به واقعیت یا عدم واقعیت یک مفهوم با استفاده از تصدیق است. تعریف چیزی است که چپستی یک مفهوم یا یک تصور را مشخص می‌کند.

۵۹ ۳ دانش بشری به دو حیطه کلی تصور و تصدیق تقسیم می‌شود و کاربرد منطق در تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر عوامل لغزش و خطای ذهن می‌باشد.

نکته کار منطق ← کشف قواعد ذهن است!

۶۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها

تصور نیز می‌تواند چند کلمه باشد مانند مثلث قائم‌الزاویه. (رد گزینه ۱)

تصور در عالم خارج حضور و مصداق دارد؛ مانند درخت. (رد گزینه ۲)

در تصدیق برخلاف تصور، نسبت و حکم و قضاوت وجود دارد. (رد گزینه ۳)
۶۱ ۳ به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم و به کمک تعریف از تصورهای معلوم به شناخت تصورهای مجهول می‌رسیم.

۶۲ ۳ تصدیق از تصور ساخته می‌شود و بدون تصور تصدیقی وجود ندارد. اگر تصدیقی معلوم است، پس تک تک تصورات سازنده آن معلوم هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ و ۲) ممکن است تصدیقی از ابتدا معلوم بوده باشد.

۴) علم می‌تواند به کذب باشد نه لزوماً به صدق.

۶۳ ۱ تصدیق جمله‌ای خبری است که دارای حکم و قضاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲) در پاسخ به چرایی‌ها می‌آید و در مقام تعریف نیست.

۳) همواره مطابق با واقعیت نیست.

۴) ممکن است صفتی را به موضوعی حمل یا از آن سلب کند.

۶۴ ۱ در تصور با معنا داشتن یا معنا نداشتن مفهوم سروکار داریم، یعنی حتماً باید مفهوم، دارای معنا باشد. در تصدیق، با صدق و کذب قضایا، حکم و قضاوتی صادر می‌شود.

۸۱ ۴ زیرا در عبارت صورت سؤال حکم و قضاوتی وجود ندارد در نتیجه تصدیق نیست.

۸۲ ۴ در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها

در گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» جملات انشایی به کار رفته است.

۸۳ ۳ بررسی گزینه‌ها

۱ این عبارت خبر از ارائه مطلبی می‌دهد؛ لذا دارای حکم و قابل قضاوت است و تصدیق محسوب می‌شود.

۲ استفهام انکاری دارد به این صورت که «اگر دامن من آلوده است، تعجبی ندارد» پس تصدیق است.

۳ جمله‌دعایی است و از چیزی خبر نمی‌دهد، پس تصدیق نیست. (بدون خیال او ای کاش چشم من جایی را نبیند.)

۴ استفهام انکاری است به این صورت که «آن رازی که از آن مجلس‌ها می‌سازند هیچ‌گاه پنهان نمی‌ماند.» پس تصدیق است.

۸۴ ۲ برای تشخیص صحیح تصدیق، ابتدا باید شکل عبارت، به صورت استاندارد تبدیل شود:

«خوشحالم» ← «من خوشحال هستم» ← تصدیق

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ منطق مانند شاقول بتایی است، نه آجر؛ زیرا محتوای علوم مختلف در خود آن علوم مورد بررسی قرار می‌گیرد نه در علم منطق.

۳ وقتی از ماهیت چیزی اطلاع نداریم از تعریف استفاده می‌کنیم.

۴ مطالعه می‌تواند عمدی یا غیر عمدی باشد و در هر دو صورت، سفسطه محسوب می‌شود.

۸۵ ۲ بررسی گزینه‌ها

۱ در تعریف به کمک تصورات معلوم به کشف تصور مجهول می‌رسیم، نه بالعکس.

۲ با توجه به این‌که منطق در همه علوم و فعالیت‌های ذهنی بشر، چارچوب‌های مبانی فکری انسان را می‌سازد، بنابراین استفاده از آن، گریزناپذیر است.

۳ دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست، نه بالعکس.

۴ در تصور یک مفهوم، به واقعیت داشتن یا نداشتن آن مفهوم، کاری نداریم بلکه فقط مفهوم باید دارای معنا باشد.

۸۶ ۳ ما با تصدیق‌های معلوم و از طریق استدلال به شناخت تصدیقات مجهول می‌رسیم بنابراین هر استدلالی از تصدیق‌های معلوم تشکیل می‌شود و اصلی‌ترین حیطه کاربرد علم منطق، استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح می‌باشد.

۸۷ ۱ به کمک تعریف؛ از تصورات معلوم به شناخت تصورات مجهول و به کمک استدلال از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم.

۸۸ ۳ کاری که برای رسیدن به چستی یک تصور انجام می‌دهیم، عمل تعریف می‌باشد. در تصدیقات می‌توانیم اوصافی را به چیزی نسبت بدهیم یا اوصافی را از آن سلب کنیم! نه این‌که فقط اوصافی را به آن‌ها نسبت بدهیم.

۸۹ ۴ تصور مجهول را باید از تصورات معلوم و تصدیق مجهول را باید از تصدیقات معلوم به دست آورد.

۹۰ ۱ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان را به ذهن می‌آوریم ولی در تصدیق حکم و قضاوت وجود دارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا از آن سلب می‌کنیم.

جملات پرسشی تصدیق نیستند، زیرا در آن‌ها حکم یا قضاوت وجود ندارد و هم‌چنین در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت نمی‌دهیم و یا از آن‌ها سلب نمی‌کنیم. عبارت «امیر دوست محمده» شکل محاوره‌ای جمله «امیر دوست محمد است» می‌باشد، بنابراین در دسته تصدیقات جای می‌گیرد.

۹۱ ۱ عبارت صورت سؤال یک تصدیق است و در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲ دو بخش اصلی علم منطق تعریف و استدلال است.

۳ هر تصدیقی متشکل از تصور است.

۴ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن تصور با سایر امور، کاری نداریم.

۹۲ ۴ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم؛ مانند ارتفاعات کوه سه‌سهند. سایر گزینه‌ها تصدیق هستند و در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۹۳ ۲ در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۹۴ ۲ «گنبد آسمان» و «ردایل اخلاقی» تصور و «سبحان الله» (یعنی خدا پاک و منزّه است) یک تصدیق است.

۹۵ ۱ در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد. مردی که در طبقه بالا زندگی می‌کند «تصور» است. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم. تنها در تصدیق است که حکم و قضاوت وجود دارد.

۹۶ ۳ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم.

۹۷ ۱ در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد و سؤال درباره‌ی چرایی‌اش معنادار است. دقت کنید که در گزینه (۱) واژه عجب جمله‌را عاطفی نمی‌کند و تنها قید تعجب است.

۹۸ ۱ تصدیق، عبارتی است که در آن حکم یا قضاوتی وجود داشته باشد و به وسیله آن به صدق و کذب خبر پرداخته شود.

در عبارت «مدام تو را یاد می‌کنم هر شب و روز» خبری داده می‌شود و جمله نیز از نظر معنایی کامل است و قابلیت صدق و کذب را دارد.

میانبر فقط وجود «فعل» در یک عبارت، بیانگر تصدیق بودن آن نیست بلکه حتماً باید جمله خبری وجود داشته باشد و حکم و قضاوتی صادر شده باشد.

۹۰ ۴ دو حیطه دانش بشری شامل تصور و تصدیق است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ تصدیق - تصدیق

۲ تصور - تصور

۳ تصور - تصور

می‌توانیم دانش بشری را به دو حیطه کلی تقسیم کنیم: ۱ تصور: مانند درگ ما از سیمرغ، درخت، مثلث قائم‌الزاویه و مانند آن. در این حالت به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور، کاری نداریم و تنها همان مفهوم را به ذهن می‌آوریم. ۲ تصدیق: در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد و در آن‌ها اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

۱۰۵ ۴ از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه (مغالطات) است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است. دقت کنید که فکر و اندیشه انسان به دو نوع تعریف و استدلال تقسیم می‌شود و خود این تقسیم‌بندی معلول آن است که علم و دانش بشر به دو نوع تصور و تصدیق قابل تقسیم است و نه تعریف و استدلال.

۱۰۶ ۴ از آن‌جا که وظیفه منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم شده است که در آن، قواعد درست تعریف کردن و قواعد درست استدلال کردن بیان می‌شود. ۱۰۷ ۱ در تعریف، یک تصور مجهول (برای مخاطب) را به کمک چند تصور معلوم، تعریف می‌کنیم.

۱۰۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها

۱ با استدلال آوری و تعریف کردن نه تنها در محیط تحصیلی بلکه در تمام عرصه زندگی سروکار داریم و بخشی از سخنان روزمره ما را این موارد تشکیل می‌دهند. ۲ عبارت اول (سیمرغ) تصور است و عبارت دوم (درختان در روز، اکسیژن تولید می‌کنند) تصدیق است.

۳ اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که کالای مدنظر آن آگهی را بخرد.

۱۰۹ ۴ تنها در گزینه «۴» است که چستی مفهومی توضیح داده شده است.

۱۱۰ ۴ در تعریف به دنبال کشف تصورات مجهول به کمک تصورات معلوم هستیم در صورتی که در گزینه «۴» یک استدلال بیان شده است که در پی پاسخ دادن به یک چرایی می‌باشد.

۱۱۱ ۴ لفظ «کنکور» یک تصور مجهول است که از طریق تصورات معلوم مخاطب (او) شناخته می‌شود (رد گزینه‌های (۱) و (۳)). پرسش «چرا برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه‌ریزی لازم است؟» در اصل یک تصدیق مجهول است که برای پاسخ دادن به آن به تصدیق‌های معلوم مخاطب (او) نیازمندیم (این پرسش در اصل به صورت تصدیق مجهول «برای موفقیت در کنکور مطالعه و برنامه لازم است.» بوده است که مورد پرسش قرار گرفته است.) (رد گزینه (۲)).

۱۱۲ ۴ برای یافتن پاسخ چستی‌ها به عمل تعریف کردن می‌پردازیم.

۱۱۳ ۴ در تعریف کردن به وسیله تصورات و مفاهیم معلوم به کشف مفهوم مجهول می‌رسیم؛ بنابراین در تعریف، دلیل آوردن و استدلال وجود ندارد. در عبارت گزینه «۴» یک دلیل برای روش علمی آورده شده و براساس آن، نتیجه‌گیری شده است؛ بنابراین با یک استدلال روبه‌رو هستیم نه تعریف.

۱۱۴ ۳ بررسی موارد

الف) استدلال است.

ب) تعریفی از «زبان» بیان شده است.

ج) تعریف است زیرا به چستی جملات خبری پرداخته شده است.

د) استدلال است؛ زیرا عینکی بودن وی نشان از ضعف بودن چشمان فرد دارد.

۹۰ ۴ منطق با شناخت و بیان قوانین حاکم بر ذهن راه‌های جلوگیری و مواجهه با مغالطات را بیان می‌کند. به کمک استدلال از تصدیقات معلوم به کشف تصدیق مجهول دست می‌یابیم؛ پس در استدلال روش صحیح استدلال کردن که به کارگیری تصدیقات معلوم است را فرا می‌گیریم.

۹۱ ۲ آموختن منطق مانند دوچرخه سواری است که باید به صورت عملی فراگرفته شود و خواندن دستورالعمل‌های نظری، فرد را تبدیل به دوچرخه‌سواری ماهر نمی‌کند. هم‌چنین باید توجه داشت که علم منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.

۹۲ ۲ تعریف: روشن کردن تصورات مجهول به وسیله تصورات معلوم که این حرکت از معلومات آغاز می‌شود و به سمت مجهولات می‌رود.

تذکر تصور همان مفهوم است.

۹۳ ۳ با کمک تعریف، از تصورات معلوم به تصور مجهول پی می‌بریم؛ بنابراین هر تصور معلوم یا مجهولی نمی‌تواند به تنهایی یک تعریف باشد.

۹۴ ۳ هدف منطق آن است که شیوه درست اندیشیدن را به ما بیاموزد؛ بدین معنا که درست تعریف کردن و درست استدلال کردن را نشان دهد.

۹۵ ۱ هر استدلال صحیحی از تصدیقات معلوم تشکیل می‌شود و مهم‌ترین حیطه کاربرد علم منطق در استدلال آوری و تعریف کردن صحیح است.

۹۶ ۳ استدلال یعنی کشف «تصدیق‌های مجهول به وسیله تصدیق‌های معلوم».

۹۷ ۲ ما در استدلال از تصدیق‌های معلوم به تصدیق مجهول می‌رسیم. یعنی در نهایت تصدیق مجهول را نیز معلوم می‌کنیم، پس نتیجه یک استدلال یک تصدیق معلوم خواهد بود.

۹۸ ۴ روشن بودن معرّف از معرّف برای مخاطب مطرح است (البته مخاطب می‌تواند خود تعریف‌کننده باشد) و مفاهیمی که به طور کلی روشن هستند، نیازی به تعریف ندارند (بدیهی‌اند) و تعریف باید همه تصدیقات معرّف را دربر بگیرد که اگر نگیرد، فاقد شرط جامعیت خواهد بود.

۹۹ ۴ مباحث علم منطق تعریف و استدلال هستند که منطق شیوه تعریف و استدلال درست را به ما می‌آموزد.

۱۰۰ ۱ تفکر یعنی معلوم کردن مجهولات.

۱۰۱ ۲ اگر تفکر یعنی از معلوم به مجهول سیر کردن، پس باید در ذهن معلوماتی باشد و اگر قرار است در ذهن معلوماتی باشد باید با تجربه به دست آمده باشد.

۱۰۲ ۲ پیش از ورود به مبحث تعریف، آشنایی با الفاظ لازم است و پیش از ورود به مبحث استدلال، آشنایی با قضایا.

۱۰۳ ۴ در پاسخ به چستی‌ها به تعریف مفاهیم می‌پردازیم که در آن از تصورات بهره می‌گیریم:

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ در حیطه تصدیق است.

۲ معنا کردن تعریف محسوب نمی‌شود.

۳ در تعریف صرفاً از دانش تصویری بهره می‌گیریم نه همه آن‌ها

۱۰۴ ۳ از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است علم منطق به دو بخش اصلی تقسیم می‌شود: ۱ تعریف: که در آن روش صحیح تعریف کردن بیان می‌شود و به ما کمک می‌کند تا از تعریف اشتباه پرهیز کنیم. ۲ استدلال: که در آن روش صحیح استدلال کردن بیان می‌شود و به ما کمک می‌کند تا از استدلال اشتباه پرهیز نماییم.

۱۳۲ **۳** رابطه منطق و دیگر علوم مانند سیستم کنترلی ماشین است که باعث حرکتش نمی‌شود اما در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهد. تمامی موارد ذکر شده در بخش دوم سؤال تصور می‌باشند!

۱۳۳ **۲** با به‌کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد، سریع‌تر و دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش و خطای ذهن را تشخیص داد.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ منطق هم‌چون سیستم‌های کنترلی یک خودرو است که اموری مانند میزان بنزین، سرعت حرکت و گرمای موتور را به ما نشان می‌دهد و در مقابل مشکلات به ما هشدار می‌دهد؛ اما باعث حرکت خودرو نمی‌شود. بدین جهت منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

۳ منطق قواعدی را بررسی می‌کند که ذهن انسان به‌طور طبیعی رعایت می‌کند و برای به‌کارگیری آن‌ها نیاز به علم منطق نیست.

۴ ذهن انسان همواره در معرض لغزش قرار دارد و منطق صرفاً می‌تواند با آگاه کردن ما نسبت به آن خطاها، از تعداد آن‌ها بکاهد.

۱۳۴ **۲** انسان از تصدیق‌ها و تصورات خود کمک می‌گیرد و استدلال را سازمان‌دهی می‌کند به‌طوری‌که انگار در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند. (سخن می‌گوید)

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ انسان با استفاده از قوه تفکر خود، استدلال می‌کند.

۳ بدون امکان سخن گفتن، باز هم امکان شناخت جهان پیرامون برای انسان وجود دارد.

۴ با این‌که عبارت مطرح شده در این گزینه صحیح است ولی مقصود ارسطوئیان از ناطق بودن انسان را مطرح نمی‌کند.

۱۳۵ **۲** ذهن انسان به‌صورت طبیعی درست می‌اندیشد و اشتباه کار کردن آن (خطای اندیشه) طبیعی نیست. در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند. البته تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند باشیم.

۱۳۶ **۳** مفهوم نسبت تنها در تصدیق وجود دارد؛ که نشیندن وعظ بی‌عملان واجب است.

۱۳۷ **۲**

تذکر ارزیابی منطق کیفی است نه کمی! هم‌چنین قواعد ذهن قابل اثبات یا انکار نیستند!

۱۳۸ **۳** دانش منطق، ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست؛ به همین دلیل منطق را به ترازوی اندیشه و شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند. منطق‌دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۱۳۹ **۲** (صفحه ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی)

دانش (علم) به دو قسم تصور و تصدیق تقسیم می‌شود پس نسبت علم و تصور، عموم و خصوص مطلق است.

۱۱۵ **۲** استدلال، از حداقل دو قضیه به عنوان مقدمه تشکیل شده است که با رعایت شرایطی می‌تواند منجر به یک نتیجه شود. مقدمات استدلال، قضیه (تصدیق - جمله خبری) هستند بنابراین در مقدمات باید از قضایایی بهره برد که قابلیت صدق و کذب داشته باشند.

میانبر وجود «مصدر» در یک عبارت به معنای حکم و قضاوت در مورد چیزی یا امری محسوب نمی‌شود؛ مثلاً: عبارت‌های «منحنی بودن دایره» یا «اسطوره بودن رستم» که در گزینه‌های «۴» و «۱» مطرح شده، قضیه نیستند.

در گزینه «۳» نیز، حکمی صادر نشده است، پس تصدیق نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های قواعد ذهنی، آن‌ها را به کار می‌برد.

۲ ذهن انسان به‌صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد. منطق‌دانان این قواعد را کشف کرده‌اند و به‌صورت علم منطق در اختیار ما قرار داده‌اند.

۳ منطق علمی است کاربردی که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد. این جمله کاملاً درست است ولی با حکایت ارتباطی ندارد.

۱۱۷ **۳** برای معلوم کردن یک تصدیق مجهول حداقل به دو تصدیق معلوم نیازمند هستیم.

هر تصدیق، حداقل از ۳ تصور تشکیل شده است. به مثال زیر توجه کنید:

انسان باهوش است. (انسان = موضوع / باهوش = محمول / است = نسبت) در این مثال، ۳ تصور وجود دارد. (تصور موضوع، تصور محمول، تصور نسبت) تشکیل یک تصدیق با کم‌تر از ۳ تصور ممکن نیست اما ممکن است بیشتر از ۳ تصور داشته باشد پس هر تصدیق حداقل از ۳ تصور تشکیل شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ قواعد ذهن آدمی انتسابی هستند.

۲ منطق‌دانان لزوماً قواعد حاکم بر ذهن را رعایت نمی‌کنند.

۳ قواعد حاکم بر ذهن به دلیل طبیعی و بدیهی بودن اثبات شدنی و انکار شدنی نیستند؛ یعنی بشر به‌صورت طبیعی و بدون هیچ شرطی می‌اندیشد.

۱۱۹ **۲** منطق ریاضی یکی از شاخه‌های مهم رشته ریاضی به شمار می‌آید نه صرفاً منطق!

بررسی سایر گزینه‌ها

۱۳۰ **۳** باید توجه داشت که دانستن منطق، تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. (رد گزینه ۴) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد. (رد گزینه ۲)

بنابراین استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح، اموری نیستند که تنها در محیط تحصیلی با آن‌ها سروکار داشته باشیم بلکه این امور بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند. (رد گزینه ۱)

۱۳۱ **۲** دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم.

بررسی گزینه‌ها

- ۱ نسبت بین تعریف و استدلال، تباین است.
- ۲ نسبت بین علم منطق و تعریف، عموم و خصوص مطلق است. (علم منطق به دو قسم تعریف و استدلال تقسیم می‌شود).
- ۳ نسبت بین تصور و تعریف، تباین است. (رابطه یک کل با اجزای سازنده آن همواره تباین است)

بررسی گزینه‌ها

- ۱ تعریف از یک تصور مجهول که می‌خواهیم تعریف کنیم و تصورات معلومی که در تعریف استفاده می‌شوند، تشکیل شده است.

تذکر کاری با درست بودن یا غلط بودن آن از نظر علمی نداریم!

- ۲ نمودار صحیح است اما محتوای این گزینه به یک استدلال اشاره دارد.
- ۳ ماده و محتوای عبارت صحیح می‌باشد اما در قسمت دوم نمودار، تصدیق نوشته شده که جایی در تعریف ندارد.
- ۴ این گزینه به یک استدلال اشاره دارد.
- ۴ انتهای هر بیت واژه «چيست» را جایگزین کنید.

بررسی گزینه‌ها

- ۱ بیت امری است و چیزی تعریف نشده است.
- ۲ بیت امری است و چیزی تعریف نشده است.
- ۳ بیت انشایی است و چیزی تعریف نشده است.
- ۴ مصرع دوم بیت به تعریف خودشناسی پرداخته است. خودشناسی چیست؟ جز خداشناسی نیست.
- ۳ زیرا استفهام «چرا» را در ابتدای تصدیق‌ها قرار می‌دهیم تا عبارت معناداری ایجاد شود.
- ۲ انسان به طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد. ضمناً برخی سفسطه‌ها، سهوی هستند.

بررسی گزینه‌ها

- ۱ ماده و محتوای مغالطات و شکل و صورت آن‌ها، بی‌شمار است. (صفحه ۴ کتاب درسی)
- ۲ ذهن انسان به صورت طبیعی درست می‌اندیشد و اشتباه کار کردن آن (خطای اندیشه) طبیعی نیست. (صفحه ۴ کتاب درسی)
- ۳ خطای اندیشه در روند تفکر رخ می‌دهد و تعریف و استدلال هر دو در این مجموعه قرار دارند. (صفحه ۴ کتاب درسی)
- ۴ مغالطات می‌توانند به صورت عمدی یا غیرعمدی رخ دهند.
- ۱ عبارت «کسی که خواهان خداوند است» با این‌که دارای فعل است، اما هیچ حکمی را بیان نکرده، لذا تصدیق نیست و تصور است.
- ۳ جمله‌ای را می‌توان مورد قضاوت قرار داد که حکمی بیان کرده باشد؛ تنها تصدیقات هستند که در آن‌ها حکمی بیان می‌شود بنابراین تصورات نمی‌توانند مبنای قضاوت ما قرار گیرند. گزینه (۳) بیان‌کننده یک تصور است، چون در آن یک جمله امری ذکر شده است.
- ۱ عبارت صورت سؤال یک تصدیق است و در تصدیقات اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۲ دو بخش اصلی علم منطق تعریف و استدلال است.
- ۳ هر تصدیقی متشکل از تصور است.
- ۴ در تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن تصور با سایر امور، کاری نداریم.
- ۳ در تصدیقات، حکم و قضاوت وجود دارد؛ هر دو عبارت گزینه (۳) تصور است، بنا بر این حکم و قضاوتی در آن‌ها وجود ندارد.
- ۴ موضوع منطق تفکر است و تفکر دو قسم است تعریف و استدلال.
- ۳ نتیجه استدلال قبل از استدلال، مجهول و بعد از استدلال، معلوم است. مقدمه استدلال همیشه معلوم است.
- ۳ تصور با تعریف معلوم می‌شود و در تصور حکم و قضاوت وجود ندارد به عبارتی سؤال از چرایی تصورات معنا ندارد.
- ۱ تصورها توسط تعریف مشخص می‌شوند و می‌توان انتهای آن‌ها واژه «چيست» را جایگزین کرد. (زردی آسمان چیست)

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۲ تصدیق است و توسط استدلال مشخص می‌شود. (چرا نیازمند علمی هستیم که ما را از هرگونه بیماری جسمی و روحی مصون نگه دارد؟)
- ۳ تصدیق است و توسط استدلال مشخص می‌شود. (چرا انتشارات بین‌المللی گاج، برترین انتشارات در زمینه چاپ کتب کمک آموزشی می‌باشد.)
- ۴ تصدیق است و توسط استدلال مشخص می‌شود. (چرا دانشگاه تهران در سال ۱۳۱۳ تأسیس شد و اکنون نماد آموزش عالی کشور می‌باشد.)
- ۴ منطق و پزشکی هر دو بیماری‌ها (مغالطات) را بیان می‌کنند تا پیشگیری و درمان شوند اما تأکید منطق بر آموزش روش درست اندیشیدن (کار کردن) است.
- ۲ تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند باشیم.
- ۴ دقت کنید که تدوین قواعد ذهن بر عهده منطق‌دان است و توضیح آن را علم منطق انجام می‌دهد. هم‌چنین قواعد ذهن نیز ممکن است دارای اشکال باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ علم منطق به شناخت مغالطات می‌پردازد تا هم راه درمان و هم راه پیشگیری از مغالطات را بیان کند.
- ۲ پیشگیری از مغالطات و درمان آن‌ها از طریق بیان قوانین حاکم بر ذهن صورت می‌گیرد.
- ۴ علم منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن (درست تعریف کردن و درست استدلال کردن) تأکید دارد نه فقط استدلال کردن تا قادر به تشخیص خطاهای بی‌شمار ذهن باشیم.
- ۴ در منطق تفکر به دو قسم تقسیم می‌شود: «تعریف» و «استدلال». ما برای کشف و توضیح تصور مجهول، از تصورات معلوم (تعریف) و برای کشف تصدیق مجهول، از تصدیق‌های معلوم استفاده می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ کشف تصدیق مجهول با کمک جملات کامل خبری صورت می‌گیرد. «جمله کامل» شامل جملات انشایی هم می‌شود اما این نوع جملات در استدلال برای کشف تصدیق مجهول به کار نمی‌روند.

۱۵۵ ۱ ابزاری بودن، به شباهت علم منطق با شاقول بنایی و سیستم کنترلی خودرو اشاره می‌کند، نه شباهت علم منطق و پزشکی

پزشکی	علم منطق
روش‌های جلوگیری از خطای در اعضا بدن بیان می‌شود. (پیشگیری)	روش‌های جلوگیری از خطای اندیشه بیان می‌شود. (پیشگیری)
روش‌های برطرف کردن خطاهای اعضای بدن بیان می‌شود. (درمان)	روش‌های برطرف کردن خطاهای اندیشه بیان می‌شود. (درمان)
کارکرد طبیعی سایر اعضای بدن را بررسی می‌کند.	کارکرد طبیعی ذهن انسان را بررسی می‌کند.

۱۵۶ ۲ قواعد علم منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد و هرکس در هر شغلی که باشد، به آن نیازمند است؛ پس منحصر به منطق دانان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ انسان در سراسر حیات خود به علم منطق نیاز دارد.
 - ۳ اتفاقاً باتوجه به پیشرفت علوم و فراگیر شدن رسانه‌ها، نیاز انسان به منطق نسبت به گذشته بیشتر شده است.
 - ۴ دانستن منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود و هر یک از انسان‌ها در سراسر زندگی خود به آن نیاز دارند.
- ۱۵۷** ۴ انسان چه بخواهد و چه نخواهد به صورت ذاتی و طبیعی اجباری، تفکر می‌کند و تفکر او دارای قواعدی است. همانطور که چه بخواهیم و چه نخواهیم قلب ما کار می‌کند و کار کردن قلب مان، دارای قواعدی به خصوص است.

استفاده از قواعد ذهن، اختیاری نیست همانطور که استفاده از قواعد قلب اختیاری نیست و بدون اراده انسان، در حال کار کردن است. پس منطق از ذات انسان سرچشمه می‌گیرد و به صورت طبیعی در وجود او قرار داده شده است و منطق دانان تنها این قواعد را کشف (نه تأسیس و اختراع) می‌کنند و سپس آن را برای مردم معرفی و طبقه‌بندی می‌کنند.

۱۵۸ ۱ کارکرد طبیعی ذهن ما این است که درست و بدون خطا کار کند. همانطور که قلب ما باید بدون خطا کار کند. اگر در فرایند کار کردن قلب ما، سکت رخ دهد، باید بگوییم اتفاقی غیرطبیعی رخ داده است زیرا اصل بر این است که قلب بدون وقفه خون را پمپاژ کند.

ذهن انسان نیز چنین است. اصل بر این است که دچار خطا و مغالطه نشود و بتواند صحیح را از غلط تشخیص دهد اما اگر دچار مغالطه بشود، باید بگوییم این اتفاق در فرایند تفکر غیر طبیعی است.

توجه داشته باشید که برخی از افراد، معنای طبیعی و عادی را اشتباه می‌گیرند و فکر می‌کنند چون زیاد دچار مغالطه می‌شویم به این معناست که رخ دادن مغالطه طبیعی است اما باید گفت رخ دادن مغالطه عادی است، نه طبیعی.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۲ مغالطه‌ها انواع بی‌شماری دارند که وظیفه منطق دانان، تنها طبقه‌بندی و معرفی برخی از آن‌هاست زیرا معرفی و شناسایی همه آن‌ها ممکن نیست.
- ۳ مغالطه‌ها لزوماً عمدی نیستند بلکه ممکن است به صورت سهوی نیز رخ دهند.
- ۴ همه انسان‌ها در معرض خطای اندیشه هستند و منطق دانان نیز از این موضوع استثناء نیستند.

۲ امور مجهول هم شامل تصور و هم شامل تصدیق است؛ بنابراین در صورتی که مجهول ما تصور باشد، برای کشف آن از تصورات (مفاهیم) معلوم استفاده می‌کنیم.

۳ توضیح درست و واضح قواعد حاکم بر ذهن توسط علم منطق صورت می‌گیرد؛ بنابراین عبارت مذکور تعریف تفکر نیست.

۱۴۸ ۳ هدف دانش منطق این است که از خطای ذهن (خطای فکر یا اندیشه) یا اصطلاحاً مغالطه جلوگیری کند و موضوع منطق، تعریف و استدلال است. تصور و تصدیق به ترتیب اجزای تعریف و استدلال را تشکیل می‌دهند، اما موضوع منطق را تشکیل نمی‌دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ و ۳ هر جمله کاملی می‌تواند انشایی باشد و هر جمله انشایی قطعاً تصدیق نیست.
- ۲ در تصدیق چیزی را به چیزی نسبت می‌دهیم و یا سلب می‌کنیم.

بررسی گزینه‌ها

- ۱ تصور ممکن است مصداق واقعی (خارجی) نداشته باشد، مانند: تصور دیو.
 - ۲ تصور همان معنای کلمه است و ممکن است دارای مصداق و یا مصادیق فرضی باشد.
 - ۳ و ۴ تصور با تصویر متفاوت است؛ تصور، معنا، مفهوم و مدلول لفظ است و ممکن است دارای مصادیق خارجی باشد و یا ممکن است مصداق و یا مصادیق خارجی نداشته باشد، بلکه فقط دارای مصادیق فرضی (ذهنی) باشد.
- ۱۵۱** ۱ گزینه (۱) جمله امری است، بنابراین تصور است. در تصور واقعیت داشتن و نداشتن مطرح نیست. سایر گزینه‌ها تصدیق هستند، در نتیجه در آن‌ها واقعیت داشتن و نداشتن مطرح است.
- ۱۵۲** ۴ عبارت گزینه چهارم، خبری و دارای حکم و قضاوت است.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ و ۲ امری و تصور است.
 - ۳ ناتمام و تصور است.
- ۱۵۳** ۴ آن چه که می‌تواند مقدمه یک استدلال قرار بگیرد، تصدیق (قضیه) است.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ جمله ناقص است.
- ۲ جمله امری است.
- ۳ جمله نهی است.

نکته بنابراین همگی تصور محسوب می‌شوند و می‌توانند در تعریف به کار بروند، نه در استدلال.

۱۵۴ ۲ منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از خطاهای ذهنی را به ما نشان دهند.

بررسی سایر گزینه‌ها

- ۱ قواعد ذهن کشف شدنی هستند نه اختراع شدنی
- ۲ وظیفه علم منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است نه وظیفه منطق دان
- ۴ منطق با ماده و محتوای علوم کاری ندارد و تنها صورت اندیشه را بررسی می‌کند.

توجه وظیفه منطق و منطق دان متفاوت است، همانطور که وظیفه چشم و چشم پزشکی متفاوت است.

۱۶۳ ۲ در تعریف، از تصورات معلوم برای روشن کردن تصور مجهول استفاده میکنم پس نوعی فرایند فکری است که هدف نهایی آن، روشن کردن مجهول است.

بررسی سایر گزینه‌ها

- تعریف، نوعی استدلال نیست بلکه کاملاً با آن متفاوت است.
- تعریف از تصور تشکیل شده است اما تصورها حکم و قضاوت ندارند.
- منطق به محتوای علوم کاری ندارد پس هدف نهایی تعریف، درست اندیشیدن است.

درس دوم

۱۶۴ ۳ وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه و ذهن است و ذهن با دو حیطة زبان (الفاظ) و جهان خارج (مصادق) ارتباط دارد.

۱۶۵ ۴ خطای در الفاظ می‌تواند منجر به خطای در اندیشه (تعریف و استدلال) شود، لذا علم منطق که وظیفه جلوگیری از خطای اندیشه را دارد، وارد مبحث الفاظ می‌شود.

۱۶۶ ۳ علم منطق وابسته به زبان خاصی نیست و لذا در این بحث وارد قواعد صرفی و نحوی نمی‌شویم؛ بلکه به بررسی اصول کلی‌ای می‌پردازیم که اطلاع از آن‌ها در حیطة زبان (الفاظ) به ما در جهت جلوگیری از خطای اندیشه یاری می‌رساند. (رد گزینۀ ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها

۱ قواعد صرفی و نحوی هر زبان، در چهارچوب همان زبان دارای جامعیت هستند.

۴ بررسی قواعد صرفی و نحوی می‌تواند از بروز خطای اندیشه در حیطة زبانی خاص جلوگیری کند.

۱۶۷ ۳ اگر دانش‌آموز تعریف و استدلال را یاد نگیرد و این یاد نگرفتن تعریف و استدلال که یک امر ذهنی است موجب می‌شود که تمارین تعریف و استدلال کتاب را در خارج درست حل نکند. هم‌چنین اشتباه گرفتن سه نام مشترک در دفتر حضور و غیاب که مربوط به لفظ است (چون این دانش‌آموزان در نام و نام خانوادگی که مربوط به لفظ است، مشترک‌اند) موجب شده که معلم در خارج از ذهن آن‌ها را از هم دیگر تشخیص ندهد.

۱۶۸ ۳ هرگاه خود واژه‌ها و الفاظ مدنظر باشند امر مربوط به حوزه زبان است؛ موارد مطرح شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» همه از این نوع هستند. عبارت گزینۀ «۳» مربوط به حوزه مصادق و خارج است.

۱۶۹ ۲ عبارت گزینۀ «۲» مربوط به عالم ذهن و مفهوم است.

بررسی سایر گزینه‌ها

- مربوط به حوزه زبان هستند.
- مربوط به حوزه واقعیت و مصادق است.
- برخی الفاظ و اسامی لزوماً مصادق نیستند؛ مثلاً لفظ «کیمیا» هم به عنوان نام دختر و هم به عنوان علم شیمی می‌تواند استفاده شود.
- از آن‌جا که خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطا در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود.

۱۷۲ ۴ معنا و مفهوم مربوط به عالم ذهن است، مصادق در عالم خارج وجود دارد و لفظ نیز مربوط به حیطة زبان است.

۱۷۳ ۲ تمام اقسام کلمه یعنی حرف، اسم و فعل هر سه می‌توانند زمینه‌ساز بروز مغالطه اشتراک لفظ شوند.

۱۵۹ ۴ بر اساس بند اول صفحه ۴ کتاب درسی، تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق، انسان قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشد.

منطق به ترازو تشبیه شده است و علت این نام‌گذاری (وجه تسمیه) آن است که هردو برای سنجیدن به کار می‌روند. منطق اندیشه و ترازو محتوای خود را می‌سنجند.

۱۶۰ ۲ دو راه برای تشخیص تصور و تصدیق وجود دارد:

از نظر علمی: در تصدیق حکم و قضاوت وجود دارد و در تصور وجود ندارد. امیرمحمد ← صرفاً یک لفظ است و حکم و قضاوتی ندارد ← تصور آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد ← یک جمله نیمه‌تمام است و هنوز نگفته سخت بود یا راحت بود و... ← تصور

توجه اگر می‌گفت (آزمون ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد) حکم و قضاوت داشت و تبدیل به تصدیق می‌شد.

با خم موی پریشان گریه کن ← یک جمله امری (انشایی) است ← تصور قانون مجازات اسلامی تدوین شد ← حکم و قضاوت دارد ← تصدیق نهایتاً تا فردا آزمون را تحلیل خواهیم کرد ← حکم و قضاوت دارد ← تصدیق چه آزمون سختی! ← یک جمله احساسی (انشایی) است ← تصور از نظر تستی: اول عبارت، «چرا» قرار می‌دهیم، اگر معنا داد تصدیق و اگر معنا ندارد تصور است.

امیرمحمد ← چرا امیر محمد ← معنا داد؟ خیر ← تصور است آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد ← چرا آزمونی که ۲۲ مهر توسط گاج برگزار شد ← معنا داد؟ خیر ← تصور است

با خم موی پریشان گریه کن ← چرا با خم موی پریشان گریه کن ← معنا داد؟ خیر ← تصور است

قانون مجازات اسلامی تدوین شد ← چرا قانون مجازات اسلامی تدوین شد ← معنا داد؟ بله ← تصدیق است

نهایتاً تا فردا آزمون را تحلیل خواهیم کرد ← چرا نهایتاً تا فردا آزمون را تحلیل خواهیم کرد ← معنا داد؟ بله ← تصدیق است

چه آزمون سختی! ← چرا چه آزمون سختی! ← معنا داد؟ خیر ← تصور است **۱۶۱** ۳ تصدیق دارای حکم و قضاوت است و تصور فاقد حکم و قضاوت

بررسی گزینه‌ها

- جملات امری تصور و فاقد حکم و قضاوت هستند.
- جملات امری تصور و فاقد حکم و قضاوت هستند.
- تصدیق دارای حکم و قضاوت است. (علی را نمی‌توانم خدا و بشر بخوانم)
- اولاً جملات آرزویی تصور و فاقد حکم و قضاوت‌اند، دوماً این جمله ناتمام است و حکم و قضاوتی در آن مشاهده نمی‌شود.
- هر تصدیقی یک جمله کامل و دارای حکم و قضاوت است و اگر جمله ناقصی باشد، به تصور تبدیل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها

- در تصور، به درستی و نادرستی و ارتباط میان مفاهیم کاری نداریم.
- هر تصدیق حداقل از ۳ تصور تشکیل شده است. (انسان ناطق است = تصور انسان + تصور ناطق + تصور فعل)
- دو بخش اصلی علم منطق، تعریف و استدلال هستند، نه تصور و تصدیق